

Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!

ČERVENEC 1998

OBSAH

Pravé učednictví	1
Znamení křesťana	5
Slovo formálním křesťanům	13
O církvi, skrytosti a soucitné chůzi	14
Neosocialismus	17
Purif těla	21
Dianetika	22
Pár slov o horoskopech	25
Pověřivost	26
Stručná úvaha o výchově	33
Fenomén panenky Barbie	34
Nesesmilníš	37
Štěstí na předpis	38
Poslušnost	41
Trendy	41
Ohlasy - Internet	43
Rozsévání - HCJB	44
Kdo jsme?	47
Nabídka	47

PRÁVÉ UČEDNICTVÍ

Současná křesťanská atmosféra je poznamenána trendem zjednodušování víry. Někdy ji nazýváme lacinou milostí. Stačí prožít chvíle zjitřených citů, intelektuálního rozjímání, uposlechnout výzvy stát se Božím dítětem, a od té chvíle pry máme s Pánem Bohem vše v pořádku... Taková víra ve víru lidem sice dovolí, aby prožili počáteční nadšení prvotního setkání s evangeliem; co jim však úplně chybí, je dlouhodobý a hluboký osobní vztah, který je podmíněn a odvozen z podřízenosti požadavkům Krista. Ne každý, kdo byl osloven, se stává učedníkem Krista.

♦ *Když takto mluvil, mnozí v něho uvěřili. Ježíš řekl Židům, kteří mu uvěřili: "Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými." (Jan 8:30-32)*

Jak vidíme, jen někteří Židé uvěřili. Ježíš je však rozdělil na dvě skupiny. Na ty, kdo zůstávají v Jeho slovu, kdo poslouchají a řídí se Jeho slovem. To jsou opravdoví učedníci, Jeho spasený lid. Dále na ty, kteří v Jeho slovu nezůstávají. To jsou ti, kdo Jeho učedníky nejsou a nemohou být spaseni. Ježíš potvrdil, že laciná milost, samotné citové rozrušení nebo rozumování o víře bez skutků Pisma, je marné.

Koncepce snadné víry a laciné milosti je v naprostém rozporu s epistolami Nového zákona, které se týkají jistoty spásy. Život opravdového věřícího není v Bibli nikdy označován jako svébytná existence - čiň, jak se ti zachce, a žij tím, co tě uspokojuje. Věřící je vždy povoláván k životu plné poslušnosti, v němž je víra prověřována chováním a skutky, tak jak ji známe ze Starého zákona:

2 ZÁPAS O DUŠI

- ♦ *Já Hospodin zpytuji srdce a zkoumám ledví, já každému splatím podle jeho cesty, podle ovoce jeho skutků. (Jeremjáš 17:10)*

A ještě důkaz z Nového zákona:

- ♦ *Zasaďte dobrý strom, i jeho ovoce bude dobré. Zasaďte špatný strom, i jeho ovoce bude špatné. Strom se pozná po ovoci. (Matouš 12:33)*

Dobrý strom představuje člověka, který plně spoléhá na Pána Ježíše Krista. Ten, jako dobrý strom, ponese dobré ovoce. Kdo nese ovoce, je šťastný a blažený.

Špatný strom představuje člověka, jenž spoléhá sám na sebe, i kdyby o spoléhání na Ježíše Krista mluvil bez ustání. Ten, jako špatný strom, ponese špatné ovoce. Všimněme si, že strom se pozná po ovoci, ne podle vzhledu. I nevalně vypadající strom může rodit dobré ovoce, a naopak, dobře vypadající strom může rodit špatné ovoce. Tak i člověka poznáte ne podle toho, jaký na nás udělal dojem, ani ne podle toho, jak a co říká, ale podle výsledků jeho práce. Poznáte ho po ovoci. První očividné ovoce spaseného člověka, který nevyznává jen víru ve víru, ale opravdovou víru v Pána Ježíše Krista, je poslušnost. Z ní vyplývá vše ostatní.

Vezměme si například stůl Páně Ježíše Krista. Ten v podstatě nejočividněji znázorňuje poslušnost a oddanost svému Pánovi - Ježíši Kristu. Je to svatá upomínka ukřižování našeho Pána Ježíše Krista. Při ní si křesťané uvědomují, že za ně, hříšné, Pán Ježíš položil život; že byli zastoupeni v potrestání. Křesťan touto skutečností žije. Jeho životní motto je: Nevinný Pán vzal na sebe moje hříchy. Sám náš Pán řekl, abychom si Jeho stůl, Jeho poslední večeři připomínali, abychom si v podstatě připomínali Jeho sebeobětování za každého spaseného člověka.

- ♦ *...Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, lámal jej a řekl: "Toto jest mé tělo, které se za vás vydává; to číňte na mou památku." (1. Korintským 11:23-24)*

Jak často si má křesťan stolem Páně připomínat oběť Ježíše Krista? V Bibli jednoznačnou odpověď nenajdeme. Milujeme-li však svého Pána, pak na Něj myslíme bez ustání; bez ustání si připomínáme Jeho oběť. Kdy a kde? Nejlépe v kruhu křesťanů a tak často, jak je to jen možné. Společně lámeme chléb a jíme jej; tím je sycena naše křesťanská mysl. "Živíme se" - smím-li to tak říci, protože jsme vykoupeni z hříchu do věčného života v Kristu Jeho obětí na kříži.

- ♦ *Stejně vzal po večeři i kalich a řekl: "Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to číňte, kdykoli budete pít, na mou památku. Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde." (1. Kor. 11:25-26)*

Co platí o chlebu, platí i o kalichu, o plodu vinné révy. Obojí nám Pán Ježíš přikázal, abychom s Ním byli v neustálém propojení a kontaktu. Stůl Páně je svatá a oddělená připomínka Jeho sebeobětování za Jeho lid. Chléb hovoří o těle, kalich o prolité krvi Pána Ježíše Krista. Obojí pak ukazuje na Jeho kříž. Navíc, Stůl Páně je svatým činem poslušnosti, protože ji přikázal sám Pán Ježíš slovy:

- ♦ *"... To číňte na mou památku." (Lukáš 22:19)*

Přesto mnozí křesťané nepřicházejí nikdy nebo jen zřídka přicházejí ke stolu, aby si společně připomněli Pánovu smrt na kříži, podobně jako je mnoho těch, kdo nikdy Pána Ježíše Krista neuposlechli a nenásledovali Jej ve křtu. Křesťané často **neví**, protože se nezajímají o následné záležitosti víry a církve jejich vedení často zanedbávají. Proto si mnozí neuvědomují důležitost stolu Páně a křtu.

Jindy jsou křesťané prostě **neposlušní**. Zdá se, a toho se obávám, že lidé, kteří nemají touhu být svědky světu ve křtu a v účasti na Památce večeře Páně, nemusí vůbec křesťany být, ačkoliv si o sobě myslí, že jimi jsou, protože jim to někdo řekl. Kdo je

Jeho, to ví jen sám Pán Ježíš Kristus. My jen víme, že ten, kdo miluje Krista, činí v poslušnosti Jeho vůli.

Proč je stůl Páně důležitý? Zúčastnit se, lámat chléb a pít kalich, je čas sebereflexe a sebezkoumání. Biblický text to potvrzuje:

- ◆ *Nechť každý sám sebe zkoumá, než tento chléb jí a z tohoto kalicha pije. (1. Korintským 11:28)*

Toto je, alespoň pro mne, ta nejtěžší zkouška křesťanského života. Víte proč? Protože znám Boží varování. Před následujícími slovy pocítuji bázeň.

- ◆ *Kdo by tedy jedl tento chléb a pil kalich Páně nehodně, proviní se proti tělu a krvi Páně. ... Kdo jí a pije a nerozpoznává, že jde o tělo Páně, jí a pije sám sobě odsouzení. Proto je mezi vámi tolik slabých a nemocných a mnozí umírají.*

(1. Korintským 11:27-30)

Ptám se sám sebe: Jsem hoden jíst chléb a pít kalich? Jako byste už slyšeli odpověď. Kdybych dal na své pocity, asi bych se chleba a kalichu nikdy nedotkl. Při Památce na poslední večeři se křesťan zkoumá a kaje. Pokání není jen lítost, je to především obrat, je to "čelem vzad" všemu špatnému. Proto jsem se několikrát stolu Páně zdržel. Stůl poslední večeře Páně v křesťanovi vyvolává touhu být Bohem ospravedlněn, to jest být svatým a odděleným. Jistě, touha činit dobro nikoho nespasí, ale pokání, obrat od zlého, je důkazem, že křesťan plně spoléhá na zástupnou oběť Pána Ježíše Krista na kříži, kde náš Pán vydal své tělo a prolil svou krev.

My křesťané se musíme zkoumat, ale neznamená to, abychom se bez ustání vrtali sami v sobě. Naše zkoumání je objektivní a soustředěné na Krista. Poslechněme si Pavla:

- ◆ *Sami sebe zkoušejte (NS), zda vskutku žijete z víry, sami sebe zkoumejte. Což nechápete, že Ježíš Kristus je mezi vámi? Ledaže jste před ním neobstáli!*

(2. Korintským 13:5)

Někteří "křesťané" si myslí, že uvěření je jen jakýsi "skutek víry" kdysi v minulosti. To ale není všechno! Uvěření není časově omezeno. Nestačí uvěřit v minulosti, ale je nezbytné věřit i dnes. Jistě znáte otázky, kdy se lidé ptají, zda ten, kdo byl aktivní křesťan a dnes jde vlastní cestou, zůstává křesťanem? Jak odpovědět? Odpověď zná jen Pán Bůh. Jediná odpověď je, ať každý zkoumá sám sebe ve stínu kříže Pána Ježíše Krista. A nejen on, ale každý, kdo přijímá chléb a kalich. Minulá "rozhodnutí" sama o sobě nezaručují zhora nic. Bible se nikdy netáže, jak jsme na tom s vírou bývali, ale vždy se táže, jak jsme na tom s vírou dnes. I slovesa *zkoumejte, zkoušejte* jsou v přítomném čase a ne v minulém.

- ◆ *Usilujte o pokoj se všemi a o svatost, bez níž nikdo nespasí Pána. (Židům 12:14)*

Svatost není svatouškování. Svatost je oddělení, svatost je posvěcení, svatost je nový životní styl. Svatost je jinakost, svatost je jedinečnost. Opravdové svatosti si lidé vždy všimnou, protože už jenom pravdomluvnost je ve světě žebráků i boháčů unikátní vlastnost. Bez svatosti nikdo neužije Pána. Svatost nezpůsobuje spásu, ale spása, darovaná Bohem, způsobuje svatost. Je mezi námi mnoho příkladných lidí, kteří se chovají svatě z vlastní vůle. To samo o sobě ještě neznamená, že kdo se chová svatě, je spasen. Kdo však je spasen, ten se bude chovat svatě, to je svatý člověk. Oddělení od světa neznamená, že svatý se světem nekomunikuje. Svatý žije ve světě a se světem komunikuje, ale nechová se stejně jako svět.

- ◆ *Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pominulo, hle, je tu nové! To všecko je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a pověřil nás, abychom sloužili tomuto smíření. (2. Korintským 5:17-18)*

Jestliže po "obdržení" daru víry zůstaneme takoví, jací jsme byli dříve, pak jsme žádný dar víry nedostali!

4 ZÁPAS O DUŠI

Kdo je křesťan, bude žít správně ne proto, aby byl spasen, ale proto, že **JE** spasen. Vstup do Božího království provází roztržité JÁ na co nejvíce střepů, pláč, tichost, pokora, prázdné ruce a touha z hloubi srdce žít **spravedlivý život**.

Darovaná spása (vzkříšení vyvolaných duchovních mrtvol v Kristu) je příčina, správnost žití je potom důsledek. Křesťané musí být vidět, protože jsou jiní než svět kolem nich. Soukromá víra, do sebe uzavřené křesťanství, které nesvědčí a neusvědčuje, není spásanosná víra, protože nic nemění.

♦ **Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali.** (Matouš 5-13)

Spasený člověk se neuzavře do soukromí své slánky, aby zevnitř pozoroval svět, ale solí svět. Svět a rozkládající se civilizace je jako zkáze podléhající maso. Křesťan musí mít konzervační účinky; je solí světa a zpomaluje mravní rozklad světa. Křesťan musí být viditelný jako hrad na kopci:

♦ **Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře.** (Matouš 5:14)

Jsmo opravdu světlo světa? Změnili jsme se od té doby, co jsme uvěřili, stali se křesťany? Nebo žijeme stále postaru a raději své přesvědčení skrýváme? Platí i o nás následující slova?

♦ **Prohlašují, že znají Boha, avšak svým jednáním to popírají. Jsou odporní, neposlušní a neschopni jakéhokoli dobrého skutku.** (Titovi 1:16)

Bible odhaluje ty, kteří se hlásí k Bohu, ale svojí nepravostí dokazují, že je jim Bůh cizí. Kolikrát jste slyšeli nevěřící, kteří nechtějí mít nic společného s křesťany, protože s nimi mají své nepříjemné zkušenosti. Tito lidé znají pohany, kteří se chovají lépe, aniž by na své příkladné chování upozorňovali. Ne každý, kdo si říká křesťan, jím je.

♦ **Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pominulo, hle, je tu nové! To všecko je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a pověřil nás, abychom sloužili tomuto smíření.** (2. Korintským 5:17-18)

Jistě, ke Kristu přicházíme takoví, jací jsme, obtěžkáni ranci svých hříchů, ale Pán břemena snímá a proměňuje nás v nová stvoření, abychom mohli být nositeli duchovních darů a dobrých skutků, které On pro každého z nás připravil. U toho, kdo po setkání s evangeliem zůstane takový, jako vždy byl, pak nešlo o žádnou proměnu - to snad chápe každý.

Pojďme k další důležité otázce. Může tedy svatý, oddělený, spravedlivý, tedy skutečný křesťan hřešit? Ano, protože jsme obdařeni svobodou volby a všude kolem nás je plno svodů, dychtění a nástrah. **Být spravedlivým, žít správně, neznamená, že nikdy nezhřešíme.**

♦ **Jestliže doznáváme své hříchy, on je tak věrný a spravedlivý, že nám hříchy odpouští a očišťuje nás od každé nepravosti. Říkáme-li, že jsme nezhřešili, děláme z něho lháře a jeho slovo v nás není.**

(1. Janův 1:9-10)

Zde, nad jakoukoliv pochybnost vidíme, že křesťan nevolí správně, jinak by nepotřeboval vyznávat své hříchy. Člověk, který je přesvědčen, že nehřeší, nezná Boží slovo a nemůže být očištěn od nepravosti. **Křesťan udělá se svým hříchem pravý opak než svět. Křesťan svůj hřích odhalí, svět jej skrývá. Křesťan svůj hřích nenávidí, svět svůj hřích miluje. O tom, že hřích je nedílnou součástí lidstva, svědčí nejlépe historie sama.**

Křesťan hřeší, ale hříšný život není jeho standard; hřích je pro něj bolestná výjimka. Člověk ze světa si hřích ani neuvědomuje; hřích je pro něj běžná životní praxe. Křesťanova proměna, v něm přebývajícím Duchem svatým, jej neustále usvědčuje z hříchu. Křesťan, který hřeší, má velký problém. Jestliže

jej nevnímá a nemá, patrně ani křesťanem není. Když hřeší křesťan, pak je nešťastný jako apoštol Pavel (Řím. 7:15-25) a touží být vysvobozen z tohoto těla smrti. Když hřeší člověk ze světa, po žádném vysvobození z těla netouží, spíš naopak, své tělo uspokojuje sebeláskou. Když hřeší křesťan, bez ustání děkuje Bohu, jemuž buď dík skrze Ježíše Krista, Pána našeho. Kdo lpí na minulosti a svým životem se ztotožňuje se světem, pro toho Bůh přichystal následující napomenutí:

- ♦ *Nemilujte svět ani to, co je ve světě. Miluje-li kdo svět, láska Otcova v něm není. Neboť všechno, co je ve světě, po čem dychtí člověk a co chtějí jeho oči a na čem si v životě zakládá, není z Otce, ale ze světa. (1. Janův 2:15-16)*

Taková slova jsou jako studená sprcha. Snad každý křesťan, bez výjimky, musí taková obvinění vyznat před Bohem. Jakub tento princip rozvíjí dál:

- ♦ *Proradná stvoření! Což nevíte, že přátelství se světem je nepřítelství s Bohem? Kdo tedy chce být přítelem světa, stává se nepřítelem Božím. (Jakubův 4:4)*
-pst-

Křesťané selhávají, protože staví touhu po vlastní svatosti nad touhu po poznání Boha.
"Nechť jste po mně, abych se zabýval tím, že vykoupení ze špiny lidského života, který je kolem, je skutečností; chci vědět, co pro mě Bůh může udělat, abych byl ve vlastních očích lepším člověkem." Taková slova jsou znamením, že se mě skutečnost Božího evangelia - a ještě nedotkla.
- Oswald Chambers -

ZNAMENÍ KŘESŤANA

V průběhu století lidé vyjadřovali svou příslušnost ke křesťanství různými symboly. Nosili na klopě kabátu odznaky, na krku řetízky s křížkem nebo dokonce zvláštní účesy.

Samozřejmě, na těchto symbolech není nic špatného, pokud se k tomu cítí člověk povoláný. Ale existuje mnohem lepší poznávací znamení - znamení, které nebylo vymyšleno pro zvláštní příležitosti, kdy se to může hodit, nebo pro určité období. Je to univerzální znamení, které má přetrvávat všechny věky církve, dokud Pán Ježíš znovu nepřijde.

Jaké je to znamení? Těsně před koncem své pozemské služby hledí Pán Ježíš vstříc vlastní smrti na kříži, na otevřený hrob a na vystoupení do nebe. Ví, že se blíží jeho odchod, a jasně ukazuje, co bude poznávací znamení křesťanů:

- ♦ *Synáckové, ještě maličko s vámi jsem. Hledatí mne budete, ale jakož jsem řekl Židům: Kam já jdu, vy nemůžete přijíti, i vám pravím nyní. **Příkázání nové dávám vám, abyste se milovali vespolek;** jakož já miloval jsem vás, abyste i vy milovali jeden druhého. Potom poznají všichni, že jste moji učedníci, budete-li mítí lásku jedni k druhým. (Jan 13,33-35)*

Příkaz, který nám Pán Ježíš dal, hovoří o lásce vůči jiným křesťanům; musíme ale udržovat rovnováhu a nezapomínat na druhou stránku Ježíšova učení:

Musíme milovat všechny jako své bližní, jako sebe sama.

Všichni lidé byli stvořeni k Božímu obrazu. Moderní lidé tuto pravdu odmítají, a proto nechápou a neznají hodnotu svoji ani ostatních lidí. Degradují hodnotu člověka a dopouštějí se otřesných činů proti lidskosti. Společnost nakládá s jednotlivci jako statistickými čísly a činí z lidí nelidi. Křesťané by měli znát skutečnou hodnotu člověka. Člověk je Boží stvoření, je třeba ho milo-

6 ZÁPAS O DUŠI

vat, i když není vykoupený, ať to stojí co to stojí.

Na první pohled by se mohlo zdát, že příkaz milovat naše křesťanské bratry a sestry neguje předchozí příkaz. Tyto dva příkazy si v ničem neprotičí, ale navzájem se doplňují.

♦ *Pokud tedy máme čas, čiňme dobře všechněm, nejvíce pak domácím víry.*

(Galatským 6,10)

Pavel jasně hovoří o dvojím závazku. Velmi často upřimní, Bibli věřící křesťané zdůrazněním dvojího lidstva - jednoho ztraceného, jednoho spaseného; jednoho stojícího ve vzpouře proti Bohu, druhého navráceného k němu skrze Krista - dali najevo obraz nepěkné exkluzivity. Kladou přílišný důraz na dodatek *"nejvíce pak domácím víry"*.

Tento dvojí cíl by měl charakterizovat naši křesťanskou mentalitu, naše smýšlení. Měli bychom o tom vědomě přemýšlet v každém okamžiku života. Ano, existuje dvojí lidstvo. To je pravda. Někteří muži a ženy, i když jsou stvořeni k obrazu Božímu, stále stojí ve vzpouře proti němu; jiní byli díky Boží milosti s Bohem smířeni.

Na druhé straně, v jiném, velmi důležitém smyslu, existuje jen jedno lidstvo. Všichni muži a ženy mají společný původ. Od stvoření všichni nesou Boží obraz. V tomto smyslu jsou všichni z jednoho těla a jedné krve. Takže exkluzivita dvojího lidstva je vyvážená jednotou všech mužů a žen. A křesťané nemají milovat své věřící bratry a sestry na úkor svých nevěřících bližních. Vždy bychom měli pamatovat na příklad milosrdného Samaritána.

První přikázání je milovat Pána, našeho Boha, celým naším srdcem, duší a myslí. Druhé přikázání vyjadřuje univerzální příkaz milovat lidi. Uvědomme si, že tato láska se netýká jen křesťanů. Jde o mnohem širší pojem - musíme milovat naše bližní jako sebe sama.

První list Tesalonickým 3,12 klade stejný dvojí důraz:

♦ *Vás pak ten Pán račiž rozmnožiti a rozhojnit v lásce k sobě vespolek, i ke všechněm, jako i nás k vám.*

Zde vidíme obrácené pořadí. V první řadě máme mít lásku navzájem a potom vůči všem ostatním, ale to nic nemění na dvojím důrazu. Text spíše poukazuje na jemnou rovnováhu - rovnováhu, která nebývá v praxi automaticky udržována.

V 1. Janově listě 3,11 (napsaném později než evangelium nesoucí jeho jméno) Jan říká:

♦ *Nebo toť jest to zvěstování, kteréž jste slychali od počátku, abychom milovali jedni druhé.*

Léta po Kristově smrti nás Jan volá v této epištole zpět ke Kristovu příkazu z Jana 13. Jan tu zdůrazňuje:

♦ *Nezapomeňte na to... Nezapomeňte na to. Tento příkaz nám dal Kristus, když byl ještě na zemi. Toto má být naším rozpoznávacím znamením.*

Když se znovu podíváme na příkaz u Jana 13, všimněme si několika důležitých věcí. Především je to pokyn milovat zvláštní láskou všechny znovuzrozené křesťany. Z pohledu Písma ne každý, kdo se nazývá křesťan, jím skutečně je, a to obzvláště v době, kdy význam slova *křesťan* byl zredukován tak, že neznamena téměř nic. Snad žádné jiné slovo nebylo tak znehodnoceno a nepochopeno, jako samotné Slovo Boží. Ustřední ideou sémantiky je myšlenka, že slovo jako symbol nemá žádný význam, dokud mu není přiřazen nějaký obsah. To je skutečnost.

Ježiš hovoří o lásce vůči skutečným křesťanům. Tento příkaz má dvojsečné ostří, protože znamená, že musíme rozlišovat mezi opravdovými křesťany, a těmi, kteří křesťanství jen předstírají. Jinými slovy, pobožné humanisty a odchovance liberální teologie, kteří jen používají křesťanskou terminologii a pro něž je chození do kostela jen formalitou, není možné považovat za skutečné křesťany. Slovo *křesťan*, jako symbol,

bylo tak znehodnoceno, že může znamenat všechno a nic. Na druhé straně se musíme vyvarovat opačné chyby. Křesťanem je každý, kdo stojí v historicko-biblické víře, bez ohledu na to, zda je příslušníkem naší denominace, církevního obcenství nebo skupiny.

A i když někdo není mezi opravdovými křesťany, stále máme zodpovědnost milovat ho jako svého bližního. Takže není možno říci: *"Tento dotyčný, nakolik to dokáží posoudit, nepatří ke skupině skutečných křesťanů, proto už na něho nemusím myslet, může mi být ukradený."* V žádném případě! Tento člověk je zahrnutý v druhém přikázání.

Ale existuje ještě něco silnějšího. Abychom to pochopili, musíme se podívat na verš Jan 17,21 uprostřed Kristovy velekněžské modlitby. Pán Ježíš se modlí: *"...aby všichni byli jedno, jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby svět uvěřil, že jsi mě ty poslal."* V této velekněžské modlitbě se Pán Ježíš modlí za jednotu církve, jednotu, která má být vidět obzvlášť mezi opravdovými křesťany. Ježíš se nemodlí za humanisticko-ideologickou jednotu mezi lidmi ve všeobecnosti. Verš 9 to říká jasně: *"Za ně prosím. Neprosím za svět, ale za ty, které jsi mi dal, protože jsou tvoji."* Ježíš tu opatrně odděluje ty, kteří v Boha uvěřili, od těch, kteří jsou ještě ve vzpouře proti Němu. Tedy, když se ve 21. verši modlí za jednotu, má na mysli jednotu opravdové církve a jednotlivých křesťanů.

Všimněme si, že 21. verš říká: *"aby všichni byli jedno..."* Je pozoruhodné, že stejný důraz, jako v 13. kapitole, se netýká jen části skutečných křesťanů, příslušníků jednotlivých skupin v církvi, ale všech křesťanů. Všichni znovuzrození křesťané mají být jedno.

Nyní přichází ta část, která by nás měla přivést k střízlivosti. Pán Ježíš pokračuje slovy, která mě přivádějí do stavu pokory. Pokud se my křesťané neumíme pokořit, zdá se mi, že nejsme

dost citliví nebo dost poctiví, protože tu nám Pán Ježíš podává *finální apologetiku*. Co je to finální apologetika?

♦ *...aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby svět uvěřil, že jsi mě ty poslal.*

(Jan 17,21)

Ježíšova slova mají daleko hlubší smysl. Nemůžeme čekat, že svět uvěří, že Otec poslal Syna, že Ježíšova tvrzení jsou pravdivá a že křesťanství je pravdivé, dokud svět nepozná něco ze skutečné jednoty opravdových křesťanů.

Co tedy znamená tato láska? Jak ji můžeme zviditelnit?

Především to znamená něco velmi jednoduchého. Například to, že když udělám chybu a neprokážu svému křesťanskému bratrovi nebo sestře lásku, půjdu za tou osobou a řeknu jí: *"Je mi to líto."* To je první věc.

Zdá se vám to jako podvod, že první věc, o níž hovoříme, je tak jednoduchá? Jestli si myslíte, že požádat o odpuštění je lehké, asi jste to nikdy nezkusili.

Jestliže nejsem ochotný říci "Je mi líto", když jsem někomu ublížil, obzvlášť když někoho nemám v lásce, ještě jsem nezačal přemýšlet o smyslu křesťanské jednoty, kterou by svět mohl vidět. Svět má právo pochybovat, zda jsem vůbec křesťan. A ještě víc, dovoďte mi to zopakovat, když nejsem ochotný říci tuto jednoduchou věc, svět má právo zpochybnit, že Ježíš byl poslán od Boha a že křesťanství má smysl.

Jak dobře jsme něco takového vědomě uplatňovali v praxi? Jak často, v moci Ducha svatého, jsme šli za křesťany v naší skupině se slovy: *"Je mi líto."*? Kolik času jsme strávili při znovusbližování s těmi v jiných skupinách, se slovy: *"Je mi líto, co jsem udělal, co jsem řekl, co jsem napsal."*? Jak často řekla jedna skupina druhé, s níž se neumí shodnout: *"Je nám líto"*? Je to tak důležité, že z praktických důvodů to patří k samému kázání evangelia. Viditelné praktiko-

8 ZÁPAS O DUŠI

vaní pravdy a viditelné praktikování lásky jdou ruku v ruce se zvěstováním dobré zvěsti Ježíše Krista.

Následující příklad platí snad všude na světě. Všechny spory mezi skutečnými křesťany, které rozdělují křesťany a skupiny křesťanů navzájem, to, co zanechává hořkost trvající 20, 30, nebo 40 roků (nebo 50 či 60 roků v paměti synů a dcer), není v prvé řadě záležitost nauky. Bez výjimky jde o nedostatek lásky. **Kdybychom dokázali střežit svůj jazyk a hovořit s láskou, když cítíme, že se nemůžeme dohodnout jako opravdoví křesťané, mohlo by být po hořkosti. Místo toho za sebou necháváme jizvy kletby pro celé generace. Historie vypovídá o křesťanech nepěkné věci!**

Trpká slova, vyslovená uprostřed rozporů uváznou v mysli jako lepidlo. A jak plyne čas a rozdíly mezi křesťany se zdají být menší než kdysi, často už nevíme, proč k rozkolu došlo, ale hořká a trpká slova, která byla vyslovena uprostřed (jak se nám to tehdy zdálo) přiměřeně objektivní diskuse, zůstávají. Nelaskavé postoje a slova jednotlivců způsobují zápach, který svět cítí uprostřed křesťanů i v církvi Ježíše Krista.

Svět se dívá, krčí rameny a znechuceně se odvrací. Uprostřed umírající civilizace nezahledl začátek živé církve, natož viditelnou jednotu mezi opravdovými křesťany. **Naše ostré jazyky, nedostatek lásky mezi námi, nevyhnutelná vyjádření rozdílů, které mohou existovat mezi křesťany, to je to, co skutečně pohoršuje svět.** Naše chování se liší od přímého příkazu Ježíše Krista prokazovat viditelnou jednotu, kterou může vnímat okolní svět!

Viditelná láska znamená víc, než umět říci, že je nám líto. Musí následovat otevřené odpuštění. A když je těžké říci **"Je mi líto"**, ještě těžší je **doopravdy odpuštít**.

Bible ale zdůrazňuje, že svět musí vidět v Božím lidu odpouštějícího ducha. V modlitbě Pánově sám Ježíš učí

jak se máme modlit: **"A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům."** Je třeba poznamenat, že na ní nezávisí naše spasení.

Odpuštění nesouvisí se znovuzrozením, protože znovuzrození jsme na základě dokonaného díla Kristova a nic víc. Souvisí to ale s křesťanovým odpuštěním z okamžiku na okamžik, na základě Kristova díla v nás, abychom mohli mít otevřené společenství s Bohem.

Slova této modlitby by měla vést všechny křesťany ke střizlivosti každého dne: žádáme Pána, aby nám umožnil zkušenost společenství se sebou samým, když odpouštíme jiným. Sotva kdy přemýšlíme o vlastním nedostatku odpouštějícího srdce ve vztahu k Božímu odpuštění pro nás. **Mnozí křesťané jen zřídka, jestli vůbec, spojují svůj nedostatek obecnosti s Bohem se svým nedostatkem odpuštění jiným, i když možná formálně odříkávají modlitbu Pánovu každou neděli při bohoslužbách.**

Musíme znovu a znovu uznat, že neprojevujeme odpouštějící srdce tak, jak bychom měli. A přece, v modlitbě se praví: **"A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům."** **V nás má být odpouštějící duch dříve, než dotýčná osoba vyjádří lítost.** Modlitba Pánova nenaznačuje, že tehdy, když je to druhému líto, my máme projevít jednotu odpouštějícím duchem. Ne, v nás má být **odpouštějící duch** bez toho, aby druhý člověk musel udělat první krok. Můžeme přitom trvat na tom, že druhá osoba nemá pravdu, ale zároveň musíme odpuštět.

Takového odpouštějícího ducha máme projevovat nejen vůči křesťanům, ale vůči všem lidem. Samozřejmě, když se to týká všech, tím důležitější je odpuštění mezi křesťany.

Odpouštějící duch hovoří o postoji lásky vůči jiným. Ale i když hovoříme o postoji, právě odpuštění je viditelné. Věřte mi, můžete pohledět člověku do tváře a vědět, kde se nachází, co se

týká odpuštění. A svět se dívá a vidí, jestli máme vzájemnou lásku přesahující hranice jednotlivých skupin. Vidí, že slova "Je mi líto," myslíme skutečně vážně a vidí odpouštějící srdce? Dovolte mi zopakovat: **Naše láska nebude dokonalá, ale musí být dostatečná na to, aby si ji svět všiml**, protože jinak nesouhlasí s verši u Jana 13 a 17. A pokud svět toto nevidí mezi skutečnými křesťany, má právo usoudit dvě hrozné věci, které tyto verše naznačují: že nejsme křesťany a že Kristus nebyl poslaný od Otce.

Co se ale stane, když se nemůžeme shodnout s našimi bratry a sestrami v Kristu, protože musíme učinit zadost Boží svatosti v učení nebo v životě? Jak máme prokázat jednotu, kterou si Kristus přeje, bez toho, abychom se podíleli na omylech druhých? Chci naznačit několik způsobů, jak praktikovat tuto jednotu, přes rozdíly, které musíme trpět.

Za první, nikdy bychom neměli dospět k takovému rozporu s jinými křesťany bez lítosti a slz. To zní jednoduše, nebo ne? Věřte mi, evangelikální křesťané to často dělali jinak. Spěcháme, jako by nám to činilo radost, když přichytíme jiné při chybě. Budujeme sami sebe tak, že jiné stahujeme dolů. Tímto způsobem nemůžeme ukázat skutečnou jednotu mezi křesťany. Jen jeden druh lidí může vyhrát Pánovy boje správným způsobem. Jsou to ti, kdo nejsou od přirozenosti bojovní. Bojovný člověk má sklony zápasit. Svět musí vidět, že když se nemůžeme dohodnout s jinými křesťany, neděláme to proto, že máme rádi pach krve, pach arény, pach býčích zápasů, ale že to musíme dělat pro Boha. Když budou při našich neshodách přítomny slzy, bude možné vidět něco krásného.

Za druhé, vzhledem k vážnosti toho, co nehraje mezi skutečnými křesťany, je důležité vědomě ukazovat lásku před světem. Ne všechny rozdíly jsou rovnocenné. Některé jsou zanedbatelné. Některé jsou nanejvýš důležité.

Čím vážnější rozpor, tím důležitější je prokázat Boží svatost a hovořit o tom. Zároveň však, čím vážnějšími se rozdíly stávají, tím důležitější je obracet se na Ducha svatého, aby nás učinil schopnými prokázat lásku vůči křesťanům, s nimiž si protiřečíme. Pokud je mezi námi jen drobná neshoda, projevování lásky nevyžaduje tolik vědomého úsilí. Ale když jsou rozpory hlubší, stávají se důležitějšími. O to důležitější je hovořit ve jménu Boží svatosti a zároveň ukázat světu, že se stále navzájem milujeme. Jako lidé fungujeme přesně naopak: v méně důležitých rozdílech projevujeme křesťanům víc lásky, ale když se rozdíly dostávají do vážnějších oblastí, máme sklony milovat méně. Musí to být naopak: jak se rozdíly mezi skutečnými křesťany zvětšují, musíme vědomě milovat tak, aby to svět mohl pozorovat.

Uvažujme o tom: je můj rozpor s bratrem či sestrou v Kristu skutečně důležitý? Když ano, je dvojnásobně důležité, abych trávil čas na kolenou, prosíc Krista, aby působil skrze mě a skrze mou skupinu, abychom já a my mohli milovat i při těchto velkých rozporech, k nimž jsme dospěli s bratrem nebo sestrou v Kristu nebo s jinou skupinou křesťanů.

Za třetí, uprostřed dilema musíme ukázat praktickou lásku, i když to stojí mnoho přemáhání. Slovo *láska* by nemělo být jen zástavou. Jinými slovy musíme udělat, cokoli je potřebné, za jakoukoli cenu, abychom ukázali tuto lásku. Nesmíme říci "*Miluji tě*", a potom bum, bum, bum!

Lidé si často myslí, že křesťanství je cosi změkčilého, něco jako sentimentální láska, stejná vůči dobrému i zlému. Toto není biblické stanovisko. Současně s láskou je potřeba projevovat Boží svatost. Musíme si dát pozor, abychom zlé nenazývali dobrým, ať už v oblasti učení nebo života, v naší nebo jiné skupině. Kdekoli je něco zlého, je to zlo, a my jsme zodpovědní, abychom to v dané situaci řekli. Ale přitom musíme

10 ZÁPAS O DUŠI

být vidět lásku bez ohledu na cenu. Podle Bible není úniku. V 1. Korintským 6,1-7 se píše:

♦ *Sní někdo z vás, máje při s druhým, souditi se před nepravými a ne před svatými? Nevíte-li, že svatí svět souditi budou? I poněvadž od vás souzen býti má svět, kterak nehodní jste těch nejmenších věcí rozsuzovati? Zdali nevíte, že anděly souditi budeme? Co pak tyto časné věci? Protož když byste měli míti soud o tyto časné věci, těmi, kteří nejzadnější jsou v církvi, soud osadíte. K zahanbení vašemu to pravím. Tak-liž není mezi vámi moudrého ani jednoho, který by mohl rozsouditi mezi bratřími svými? Ale bratr s bratrem soudí se, a to před nevěřícími? Již tedy konečně jest, nedostatek mezi vámi že soudy máte mezi sebou. **Proč raději křivdy netrpíte? Proč raději škody nebéřete?***

Co to má znamenat? Církev nemá nechat bez povšimnutí nic zlého; ale člověk by měl raději snést praktickou, peněžní újmu, aby ukázal křesťanskou jednotu, než aby se soudil s jiným křesťanem, aby nepokazil viditelnou jednotu před přihlízejícím světem. Taková láska stojí mnoho úsilí, ale jen taková láska je vidět.

Pavel hovoří o něčem, co je vidět, o něčem velmi reálném; křesťan má prokazovat lásku uprostřed rozporů s bratrem nebo sestrou. Má být ochoten strpět škodu, nejen finanční ztrátu (i když se zdá, že většina křesťanů zapomíná na lásku a jednotu ve chvíli, kdy jde o peníze), ale jakoukoliv újmu.

Ať jde o cokoliv, musí být praktický důkaz lásky na přiměřeném místě. Bible stojí pevně na zemi.

Čtvrtý způsob, jak ukázat lásku bez podílení se na chybách druhého, je přistupovat k věci s touhou vyřešit problém a ne s touhou porazit soupeře. Všichni rádi vyhráváme. Vlastně málokdo vyhrává tak rád, jako teolog. Historie teologie a církve je na mnohých místech dokladem touhy po vítězství.

Ale my bychom měli chápat, že to, k čemu se chceme dopracovat uprostřed rozporů, je řešení, které dá Bohu slávu, které bude odpovídat Bibli, které bude odrážet současně Boží svatost i lásku. Jaký je náš postoj, když se setkáme s naším oponentem nebo se skupina setká se skupinou, aby diskutovali o rozdílech? Touha mít navrch? Ukázat to těm druhým? Jestli je v tom jen trocha touhy po lásce, při každém takovém rozhovoru budeme hledat řešení a ne důkaz vlastní pravdy.

Pátý způsob, jak ukázat světu praktickou, viditelnou lásku bez podílení se na chybě našeho bratra nebo sestry, je uvědomit si a pamatovat na to, že je lehké učinit kompromis a nazvat zlé dobrým, ale že stejně lehké je zapomenout na snahu prokazovat naši jednotu v Kristu. Tento postoj musíme soustavně, vědomě budovat, hovořit a psát o tom v našich skupinách i mezi nimi a mezi námi jako jednotlivci. Vlastně o tom musíme hovořit dříve, než se rozpory mezi křesťany objeví.

Máme konference o všem možném. Kdo kdy slyšel o konferenci, kde se hovořilo o tom, jak mohou být skuteční křesťané věrní Boží svatosti a zároveň prokazovat v praxi věrnost Boží lásce před světem? Kdo slyšel o kázáních nebo spisech, které pozorně představují dva principy, které na první pohled zdánlivě působí proti sobě:

- ✓ **princip hlídání čistoty viditelné na církvi s ohledem na doktrínu a život a**
- ✓ **princip projevování viditelné lásky a jednoty mezi všemi skutečnými křesťany?**

Jestliže neexistuje kázání a psaní o těchto problémech, není pošetilostí si myslet, že se v praxi dočkáme něčeho pěkného ve chvíli, kdy bude třeba čelit rozporům mezi upřímnými křesťany?

Láska uprostřed viditelných rozporů před světem, který se dívá, ukáže rozdíl mezi rozpory křesťanů a jiných. Svět možná nebude rozumět tomu, na čem se neshodneme, ale velmi rychle postřehne rozdíl mezi našimi rozpory

a svými rozdíly, když uvidí otevřenou a viditelnou lásku v praktické rovině.

To je rozdíl. Rozumíte, proč Ježíš řekl, že toto je věc, která přitáhne pozornost světa? **Nemůžete čekat, že svět bude rozumět doktrinálním rozdílům, obzvláště ne v dnešní době, kdy existence opravdové pravdy a absolutních hodnot je nemyslitelná už jako pojem.**

Nemůžeme očekávat, že svět bude rozumět, že na základě Boží svatosti jsou naše rozdíly zvláštní povahy, když máme co do činění s Božími absolutními kvalitami. Ale když budou vidět rozdíly mezi skutečnými křesťany, kteří též projevují viditelnou jednotu, otevře jim to cestu pro uvažování o pravdě křesťanství a Kristova tvrzení, že Otec poslal Syna.

Kupodivu, uprostřed našich rozporů máme větší možnost ukázat, o čem Ježíš hovořil, než tam, kde se v ničem nelišíme. Pravda, neznamená to, že máme rozdíly mezi křesťany vyhledávat, už jich bylo i tak dost. Ale uprostřed rozdílů máme svoji jedinečnou příležitost. Když se všechno daří a všichni stojíme v pěkném malém kruhu, svět nemá co vidět. Ale když se dostaneme ke skutečným rozdílům a projevujeme nekompromisní zásadovost spolu s viditelnou láskou, potom svět může něco vidět a na základě toho usoudit, že tito lidé jsou opravdoví křesťané a že Ježíš byl skutečně posláný od Otce.

Dovolte mi uvést dva krásné příklady takové viditelné lásky. Jeden se stal mezi skupinami Bratrských křesťanských sborů v Německu hned po druhé světové válce.

Kvůli kontrole církve Hitler zákonem přinutil všechny náboženské skupiny sjednotit se v unii. Bratři se v této záležitosti neshodli. Polovina přijala Hitlerovo nařízení, polovina odmítla. Ti, kteří se podvolili, samozřejmě měli mnohem lehčí život, ale v této organizované jednotě s liberálními skupinami se postupně jejich doktrinální ostrost

a duchovní život vytrácel. Na druhé straně, skupina, která zůstala mimo, si udržela duchovní živost, ale sotva byste mezi nimi našli rodinu, která nikoho neztratila v německých koncentračních táborech.

Umíte si představit to emocionální napětí, když bylo po všem? Válka skončila a tito bratři se znovu střetli tváří v tvář. Vyznávali stejné učení a spolupracovali přes více než jednu generaci. A co teď? Někdo si pamatuje, že jeho otec zahynul v koncentračním táboře a ví, že bratři na druhé straně zůstali v bezpečí. Ale i lidé na druhé straně mají hluboké lidské city.

Tito křesťané si postupně uvědomili, že taková situace nemůže jen tak pokračovat. Stanovili si čas, kdy se starší obou skupin sešli na jistém tichém místě. "Co jste tam dělali?" ptal jsem se jednoho muže, který mi o tom vyprávěl. A on odpověděl: "Povím ti, co jsme tam dělali. Sešli jsme se a určili jsme si několik dní, během nichž každý zkoumal své srdce." Mužovy city byly hluboce pohnuté, když pravil: "Můj otec šel do koncentráku; také matku mi odvedli." Takové věci nejsou jako malé kaménky na pláži, zasahují do hlubokých pramenů lidských emocí. Ale tito lidé pochopili Kristův příkaz na tomto místě, a po několik dní nedělali nic jiného, jen zkoumali svoje srdce, mysleli na vlastní selhání a na Kristovo přikázání. Potom se znovu sešli.

Zeptal jsem se: "Co se stalo potom?"

A on řekl: "Jednoduše jsme byli jedno."

Podle mě, to je přesně to, o čem Ježíš hovořil. Otec poslal svého Syna!

Princip, o němž hovoříme, je univerzální, týká se každého času a místa. Uvedu tedy druhou ilustraci, jiné použití toho stejného principu.

Čekal jsem léta na to, až uvidím dvě skupiny znovuzrozených křesťanů, kteří z dobrých důvodů usoudí, že jejich další spolupráce není možná, a rozejdou se bez toho, aniž by jedni druhým

12 ZÁPAS O DUŠI

vyčítali trpká slova. Dlouho jsem čekal na dvě skupiny, které si budou prokazovat lásku před přihlížejícím světem, i když organizační jednota mezi nimi bude neudržitelná.

Teoreticky, je pravda, že každý místní sbor by měl být schopen oslovit celé spektrum společnosti, ale v praxi musíme přiznat, že je to často velmi složité. Potřeby různých složek společnosti bývají velmi rozmanité.

Problém tohoto druhu nedávno vznikl ve sboru ve velkém městě na západě Spojených států. Skupina lidí, naladěná na moderní věk, chodila do sboru a pastor si časem uvědomil, že nedokáže kázat a sloužit dvěma různým skupinám. Někteří by to dokázali, ale on osobně nebyl schopný posloužit celému širokému spektru v jeho sboru - dlouhovlasým mládežníkům a těm, kteří s nimi přicházeli, a zároveň lidem z blízkého sousedství. Po mnohých pokusech o spolupráci se starší sešli a dohodli se, že vytvoří dva sbory. Velmi jasně řekli, že se nerozcházejí kvůli doktrinárním rozporům, ale z čistě pragmatických důvodů. Jeden muž ze sejití starších odešel do nové skupiny. Pracovali tvrdě na tom, aby byl rozchod spořádaný. Nyní jsou tam dva sbory a vzájemně si vědomě prokazují úctu a lásku.

Přes nedostatek organizační jednoty, zvítězila láska a jednota, kterou svět může vidět. Otec poslal svého Syna!

Z celého srdce chci zdůraznit, že zápas o správné šíření evangelia ve dvacátém století musí provázet viditelná láska. Nesmíme zapomenout na **finální apologetiku**. Svět má právo vidět, jak se my, praví křesťané, vyrovnáváme s našimi rozpory a rozdíly a měl by vidět, že se navzájem milujeme.

Podívejme se znovu na biblické texty, které tak jasné naznačují, co je znamením křesťana:

♦ *Příkázání nové dávám vám, abyste se milovali vespolek; jakož já miloval jsem vás, abyste i vy milovali jeden druhého. Po tom poznají všichni, že*

jste moji učedníci, budete-li mítí lásku jedni k druhým.

(Jan 13,34-35)

♦ *...aby všichni jedno byli, jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni v nás jedno byli, aby uvěřil svět, že jsi ty mne poslal. (Jan 17,21)*

Jaký závěr z tohoto zamyšlení učiníme?

Nic jiného, než to, že jako Samaritán miloval zraněného, křesťané mají milovat všechny lidi jako své bližní, tedy jako sebe sama. Za druhé, máme milovat ostatní opravdové křesťany takovou láskou, aby si toho svět všiml. **To znamená prokazovat našim bratřím a sestrám lásku i při našich rozdílech, velkých či malých, milovat, i když nás to něco stojí, milovat i v čase ohromného citového napětí, milovat tak, aby to svět poznal.** Zkrátka, máme praktikovat a prokazovat Boží svatost i Boží lásku, protože jinak zarmucujeme Ducha svatého.

Láska a jednota, která o ní svědčí, je znamením, které Kristus dal křesťanům, aby ho *nosili* před světem. Jen podle toho může svět poznat křesťanskou opravdovost a že Ježíš byl poslaný od Otce.

- Francis A. Schaeffer -
připr. Peter Kozár, upr. red.

Když vám chce Bůh ukázat, jak vypadá lidská přirozenost oddělená od Něj, ukáže vám to na vás samotných. Jestliže vám Duch svatý někdy zjevil, čím jste bez Boží milosti (a Bůh to udělá jen tehdy, působí-li ve vás Jeho Duch), pak víte, že ve skutečnosti žádný zločinec není ani z poloviny tak špatný, jak byste bez Jeho milosti byli vy.

• Oswald Chambers •

SLOVO FORMÁLNÍM KŘESŤANŮM

Ve známé londýnské sbírce voskových figur paní Tussaudové můžete uvidět na schodech stojícího policistu. Mnozí návštěvníci ho chtěli oslovit a zeptat se, kam ty schody vedou; teprve pak si všimli, že to je pouhá figura z vosku. Vypadá tak živě, jako by to byl skutečný anglický policista, ale jeho opravdovost je pouhý klam. Podobá se mu jen navenek.

Kdo prošel všemi sály té zvláštní podívané, všude viděl totéž; proslulé osobnosti všech možných dob a postav: králové a maršálové, politikové, umělci a vědci. Je až k nevíře, jak jsou podobní originálu. A neuvěřitelné je i to, že mnozí návštěvníci, jakmile přijdou do výstavních síní, zmlknou. Člověk by si myslel, že se budou spíše bavit, ale ne - většina z nich jako by oněměla. Sehlává jim řeč, neboť voskové figuríny působí tísnivým a skličujícím dojmem. Jsou bez života. Jenom jejich vnější podoba, barva tváří a tělesné proporce odpovídají bývalé skutečnosti.

I dnes mnoho lidí usiluje o křesťanskou podobu navenek. Nosí křesťanské převlečení, ale jde jen o zevní formu! Podle jednoho statistického průzkumu bylo v bývalém Západním Německu pokřtěno 97% všeho obyvatelstva. Za fasádou národní církve, do níž byl téměř každý vnesen a zapsán do církevní matriky jako nemluvně, a z níž je vyneseno až v rakvi, žije jen málokdo ve skutečné víře. Kdo z nich je skutečně zapsán v Boží knize života, zůstává nezodpovězeno. Je to skoro hrozné, kolik křesťanského klamu a zdání nás obklopuje. Kazatel J. Busch jednou řekl: "Kdo není červený, je načervenalý, a kdo není křesťan, je jen křesťanský." Jakou pravdu tím vyslovil! Právě to je obrazem bídy dneška: **máme křesťanství bez křesťanů a náboženství bez Krista. Je tu náboženský systém, ale chybí křesťanský život.** Jsou tu křes-

ťanské formy, ale žádná MOC. Slyšíme mnoho zbožné znějících slov a názorů, ale máme málo mužů, kteří by stáli na skálopevných základech ryzí biblické zvěsti. Neboť to je ta opravdu matoucí skutečnost dnešní doby, že i zlo se zastírá okázalým křesťanským pláštěm. Je mnoho formálních křesťanů, ale málo srdnatých vyznavačů. Jak výstižně dopadají na naši přítomnost slova Bible:

♦ *Toto pak věz, že v posledních dnech nastanou časové nebezpečí. Neboť nastanou lidé sami sebe milující, peníze milující, chlubití, pyšní, rouhači, rodičů neposlušní, nevděční, bez zbožnosti, bez přirozené lásky, nesmířliví, utrhači, nezdrženliví, krutí, nemilující dobré, zrádci, smělí, nadutí, více milovníci rozkoše nežli Boha, majíce formu zbožnosti, ale zapírajíce její moc; od takových se odvracej!*
(2. Tim. 3,1-5)

Jestliže patříš k zástupu formálních křesťanů, pak si uvědom jedno: opravdový křesťan je jenom ten, kdo obdržel nový život od Pána Ježíše Krista. Potom se ON stane Pánem tvého života. Pouhé jméno, podobnost a zdánlivá skutečnost, nemají před Bohem žádnou cenu. Je tomu jako s autem. Navenek může být naleštěno, motor má v naprostém pořádku, brzdy, pneumatiky, všechno je v bezvadném stavu. Dokonce i startovací klíček je na svém místě. Jenže v nádrži není žádný benzin. Chybí palivo. S takovým automobilem můžeš sjet z kopce do údolí, ale motor nenastartuješ ani nedojedeš k cíli. Dříve nebo později nastane chvíle, kdy budeš s takovým vozidlem v koncích. Mnozí sedí v naleštěném vozidle, druzí uhánějí po široké cestě, ale neuvědomují si, že se jen vezou z kopce dolů. Na konci životní cesty je čeká nepříjemné překvapení, s nímž nepočítali.

Kdo může sečíst obrovský zástup pokřtěných, matrikových křesťanů, obrovský počet chytráků, kteří se "POJISTILI" a věří, že u nebeské brány

předloží svatému Bohu své křesťanské lejtstro? Kdo sečte to množství příležitostných křesťanů? Při křtu, konfirmaci, biřmování nebo svatbě jsou vidět jejich parkující vozidla. Kolik jich stojí u hřbitovní kaple, aniž jsou k tomu nuceni? Jakým klamným zdáním se dnes svět oddává! Jakým klamným směrem se ubírá! Obrovské zástupy bezbožných lidí jdou širokou cestou, která vede do věčného zahynutí, a po "křesťanském" chodníku je vyprovází nekonečné zástupy formálních křesťanů. Jejich životní cesta sice nevede hlubokým bahnem hříchu, ale nevede ani k věčnému životu. V protisměru kráčí nesčíslné množství lidí, kteří jsou jisti sami sebou, kráčí bezstarostně ke svému cíli, vždyť se nacházejí v nejlepší společnosti slušných lidí. Křesťanské symboly nesou vysoko, odvolávají se na tradici, ale chybí jim život. Co říká o formálních křesťanech Bible?

♦ Máš jméno, že jsi živ, ale jsi mrtev. (Zjevení 3:1)

A jinde:

♦ Mají tvářnost pobožnosti, ale moc její zapírají. (2. Tim. 3:5)

Zkus se zamyslet sám nad sebou, nepěstuješ také jen formální křesťanství? Pán Ježíš ti chce dát již zde na zemi pravý život. Jinak se s tebou bude muset setkat jako Soudce. A setkání s Ním se nikdo nevyhne. Tedy rozhodni se - buď, a nebo.

- Hanzelka Jaromír -

Člověk, který se znovu narodí, ví, že se to stalo, protože dostal něco od Všemohoucího Boha, ne proto, že by se k něčemu rozhodl.
Oswald Chambers

O CÍRKVI, SKRYTOSTI A SOUCITNÉ CHŮZI

Mgr. ZDENA KOLÁŘOVÁ vykonává odbornou praxi od roku 1978. Zpočátku se zabývala dětskou klinickou psychologií, později se začala věnovat i dospělým v systému rodiny. Od roku 1988 se zabývá lidmi závislými nejprve v Psychiatrické léčebně v Bohnicích, nyní U Apolináře, na lůžkovém oddělení specializovaném na léčbu závislosti. Během své mateřské dovolené pracovala tři roky na vedlejší pracovní poměr v poradně pro rodinu a mezilidské vztahy v Praze 5 na Smíchově. Zdeně je 44 let, je vdaná (manžel Michal) a má dvě dcery - Ester (5) a Annu (17).

✓ Je výhodou nebo nevýhodou být v téhle náročné profesi věřící?

Vnímám to jako výhodu. Když dělám diferencovanou péči, tzn. péči s ohledem na potřeby mého pacienta, tak nabízím větší rozsah péče. Pokud ke mně přijde věřící pacient, mohu se s ním bavit i o duchovní oblasti. Nabízím mu porozumění. Když přijde nevěřící, mám zkušenost i se svou nevěrou, takže rozumím i tomu, jak nevěří. Myslím, že mé pacienty to zvykdnuje. Pochopitelně, že nevěřícímu člověku nebudu násilím roubovat své hodnotové systémy, to mi přímo zakazuje profesionální etika. Musím respektovat jeho stav.

✓ Máš zkušenost s tím, že věřící se více stydí vyhledat pomoc ve svých problémech?

Vyhledat pomoc je velkým problémem pro spoustu lidí. Přiznat svou bezmoc a obrátit se na odborníka - to dokáže jen málokdo. Většina lidí si svůj problém nechce přiznat nebo z problémové situace uteče. Samozřejmě záleží také na denominaci, kde se člověk nachází. Existují denominace, kde přímo z kazatelny padne, že psychiatrie a psychologie jsou věci škodlivé. Je však třeba vždy rozlišit potřeby péče duševní

a duchovní. Pokud člověk zápasí s nějakým vážným problémem, je potřeba s ním pracovat často v týdenních nebo měsíčních intervalech. Někdy se vývoj jeho problému sleduje třeba dva roky. Když lidem chybí i kvalitní pastorační péče, je to špatné, protože jsou ve svých problémech opuštěni.

✓ ***V církvi jsou i těžce duševně nemocní lidé. Ostatní se jim v rámci svých možností snaží pomoci, často ale marně. Myslíš, že kdyby takoví lidé měli odbornou péči, jejich stav by se spíše změnil?***

Ve tvé otázce je slyšet touha po zdraví a já si nejsem úplně jistá, jestli úkolem církve není nemocné především přijmout. Možná ta základní starost věží spíše v tom přijetí než ve změně stavu.

✓ ***Často ale zaznívá, že Boží vůle pro každého člověka je zdraví a cítuji se místa v evangeliích, kde Ježíš uzdravuje nemocné...***

Ano, ale Pán Ježíš nejdříve všechny přijal. Kladu si otázku, jestli je možné bez přijetí, bez milosti někomu uzdravit. Když se s psychiatrickými pacienty dělaly rozhovory na toto téma, říkali, že daleko vlídnějšího přijetí se jim dostává od psychiatrie než od církve. Církev z toho nevychází moc dobře. Obzvlášť některé denominace, které mávají transparenty slibujícími zdraví. Nemocní jsou tím přitahováni, protože jejich zdraví je pro ně velkým problémem, který je trápí, touží po zdraví, necítí se dobře. Když přijdou do církve, očekávají zdraví. A když se jim tam pak nedostane přijetí, cítí se hrozně. Těžko říci, jak dlouho má naše přijetí trvat - jestli deset let, nebo dva měsíce. Možná to má být po celou dobu života toho člověka - jeho uzdravení může přijít v okamžiku, o kterém my nic nevíme. Jak se chovat k lidem, kteří mají těžký psychický problém? Někde se to řeší například "vymítáním" a pohled odborníka - lékaře - se možná trochu podceňuje...

V klasickém hebrejském modelu existuje model "tělo, duše a duch".

Jakékoliv přeceňování některé z těchto tří oblastí není zdravé. Trvalo velmi dlouho, než se přišlo na to, že za některé tělesné problémy odpovídá duševní stav člověka. Mluví se o "psychosomatice". Stejně tak někdy za některé duševní problémy odpovídá stav duchovní a naopak. Takzvaná "psychospiritualita" si teprve hledá své vzájemné poměry včetně odborníků, kteří ji reprezentují. Teprve teď" se mluví o tom, co komu patří, co je duchovní problém a co je duševní nemoc. Hranice mezi tím se obezřetně vytyčují a jsou lidé, kteří své "panství" neradi pouštějí. Některí psychiatři například nedovolí některé psychózy označit jako posedlost. Ne všechny psychózy jsou posedlost, ale některé psychózy by mohly být označeny jako posedlost. Nereagují na léky a běžné způsoby ošetření v psychiatrické oblasti. Nelze to zobecnit. Takový ten divoký exorcismus, který se odehrává v některých charismatických církvích, to je dost drsná záležitost. Měla by to být esoterická záležitost církve, nikoliv věc veřejná. C.S. Lewis v jedné své knize píše o "skrytosti". Zdůrazňuje, že některé věci, aby měly svůj význam, musí proběhnout ve skrytosti. Exorcismus by asi měl být jednou z nich. Je to velmi těžká záležitost pro člověka, který v tom figuruje, i pro lidi, kteří do toho jdou s ním. Jistá skrytost je v tomto případě na místě.

✓ ***Pracovala jsi v manželské poradně. Jaký je nejčastější mýtus, se kterým muži a ženy vstupují do manželství?***

Vždycky pro mě bylo opakovaně překvapující to očekávání, že partner má naplnit moje potřeby. Ona nebo on jsou tu od toho, abych já byl spokojený. Samozřejmě to bývá předmětem krizí a dochází ke zklamání. Jak člověk roste, dopracovává se postupně k tomu, že jeho partner tu skutečně není proto, aby pokrýval jeho potřeby. Je to pozvolný přerod z osoby vyžadující k sobě dávající, přijímající, smířené.

16 ZÁPAS O DUŠI

✓ *Když člověk odhlédne od svých potřeb, neskončí to tak, že pak zase jen dává a nic nepřijímá?*

Partneři by měli postupovat v souladu. Když se to nedaří, jeden víc dává a sytí víc potřeby toho druhého a druhý víc přijímá. Kdo v té věci víc roste, těžko říct, protože nevíme, jak kdo do manželství vstupoval. Někdo vůbec neumí přijímat a v manželství je donucen se to naučit, protože třeba onemocní. Nebo si vezmeš někoho, kdo natkavě dává, jeho potřebou je dávat se, až tím škodí sobě i druhým. Někdo přijde do manželství a umí zase jen přijímat. A ten druhý na něj kouká a nemá mu co dát. Závisí to na individuální zralosti. Málokdo má složku přijímání a dávání v rovnováze.

✓ *Do manželství ale většina lidí vstupuje bez větších zkušeností, kde je tak rychle nabrat?*

Výchova k manželství a k rodičovství nejvíce probíhá na rodinné půdě. Protože ale naše rodiny jsou ve špatném stavu, tak většina mladých lidí nemá ani zážitkové ani racionální informace o tom, jak to má nebo může vypadat. Jdou do manželství s neblahými očekáváními a církev jejich očekávání ještě jakoby přizívá - dá to moc vysoko do ideálu, takže ti lidé mohou být hodně nešťastní a frustrovaní, protože mají pocit, že nedosahují svých očekávání, natož pak Božích.

✓ *Myslíš, že výchova v rodině má skutečně tak velký vliv na další život člověka?*

Kromě tělesné dědičnosti dědíme také způsob, jak rodina existuje. V mnoha generacích se předává informace, nějaké poselství, mýty, vztahy, všechno se to předává z generace na generaci. V další generaci se to může překročit jen o určitý stupeň. V zásadě platí, že nepřekročíš svůj stín. Takové ty násilné "trhy" - moje rodina byla taková a já to otočím o 180 stupňů a budu mít úplně jinou, dokonalou rodinu, jsou velmi nebezpečné. Myslím, že lidé by měli být tišší a skromnější, a měli by si

dobře zmapovat duchovní, duševní a materiální základnu, ze které vycházejí, a měli by si říci třeba: "V této věci jsme byli děsní a to už u nás nebude. A když, tak aspoň budeme vědět, že to děláme." Nabídnou ti obraz - máš spravovat velkou kotelnu, která má nějaké vývody, kohouty, kontrolní mechanismy. Přicházíš k ní, moc tomu nerozumíš, ale máš za úkol zajistit její chod, hlídat, aby to nekapalo, aby všechno správně ukazovalo. Sedneš si k tomu a zjistíš, že to na mnoha místech kape a špatně to ukazuje a začneš horečně spravovat všechno najednou. Z téhle poškozené a zanedbané kotelny chceš najednou udělat první "A" kvalitu. Spíš to ale chce vyhmátnout, kde je největší průšvih, a tam "příškrtit kohoutek".

✓ *Je možné prožívat uspokojení z práce, při které jednomu manželství pomůžeš a další dvě se, i přes tvou snahu, rozvedou?*

Zase mluvíš o určité satisfakci ze změny do plusu, přičemž ten plus určuji já. Nevnímám to tak. Někdy prostě člověk potřebuje, aby v určitém časovém úseku byl někdo s ním, bez ohledu na to, jak ta věc dopadne. Uspokojení může pramenit z toho, že nabídnu službu. Službu blízkosti - jsem s tím člověkem, blízko jeho problému. Není v tom sám. Jdu s ním a pomohu mu nést věc, která na něj v životě dolehla. Na konci té společné soucitné chůze se manželství buď rozvede, nebo se dá dohromady. Ale tu těžkou fázi přerodu k té změně mu pomohu zvládnout. Pochopitelně, že se při tom snažím věci vylepšovat a optimalizovat.

✓ *Co děláš pro to, aby tě problémy tých pacientů nezavaly?*

Musím mít profesionální výbavu a metody, jak s tím pracovat. Jednou z metod je supervize. Jednak mě supervizuje tým, o pacientech mluvíme v týmu - jak se k nim stavíme, jak postupujeme. Sama pak vedu výcviky terapeutů pod supervizí, takže přijímám další korekce svých postupů. K tomu patří také všechny oblasti mentální

hygieny, které je třeba dodržovat - snažím se udržovat kvalitní vztahy v rodině, mít kvalitní odpočinek a od-reagování, věnuji se svému duchovnímu a profesionálnímu růstu.

✓ *V čem spočívá tvoje současná práce u Apolináře?*

Toto zařízení se začalo budovat jako specializovaná komunita pro léčbu závislých na alkoholu v roce 1948. Ten systém je velmi dobře propracován docentem Skálou a na jeho základech to stále dobře funguje. Máme tu zhruba třicetiletou komunitu pacientů závislých na alkoholu, ve které je krátkodobě přimícháno i pár lidí závislých na droze. Musí to být ale lidé, kterým ten kabát, původně šitý pro alkoholiky, stále ještě padne. Je tu detoxové oddělení, kde mohou odabstínovat a my jim můžeme následně zprostředkovat léčbu ve specializovaných zařízeních. Já osobně pracuji v režimové části - na lůžkovém oddělení specializovaném na léčbu závislosti na alkoholu.

✓ *Kdy se v pití překročí ta hranice, že by člověk měl začít přemýšlet o léčení?*

Mnoho lidí prodělává nerozeznanou závislost na alkoholu a až na interním oddělení se konstatuje, že mají změněná játra nebo závažné poškození vnitřních orgánů. První skupina lidí, což je velmi rozšířená skupina, jsou lidé, kteří pijí čistě ze sociálních důvodů. Je to jejich způsob zábavy. U určité skupiny lidí závislost proběhne manifestně (člověku je špatně, třese se, potí se, sebevražedné sklony...) a rozezná se to - formou delirií nebo abstinčních příznaků a ti lidé jsou konfrontováni s potřebou léčby. Dostávají možnost volby. Buď budeš dál pít a brzy zemřeš, protože se poškozuješ, nebo budeš abstinovat a můžeš slušně žít. Některé okolnosti mohou průběh závislosti dramaticky zrychlit. Manželské krize, ztráta někoho blízkého, ztráta zaměstnání, závažné společenské události, které narušují hodnotový systém jedince, které narušují jeho celistvost.

✓ *Vedeš spoustu nelehkých rozhovorů s pacienty, ve kterých máš možnost pomáhat jim v jejich dalším směřování. Prožíváš někdy při své práci nějaké "nadpřirozené" vedení?*

Ty doby, kdy jsem se cítila nadpřirozeně vedená, už jsou pryč. Možná, že je to takovým přirozeným přechodem, kdy věci nadpřirozené se stávají přirozenými. V průběhu uplynulých deseti let, kdy jsem s Bohem v osobním kontaktu, se pro mě věci, které jsem dříve prožívala jako nadpřirozené, staly přirozeností. Ptám se a dostávám odpovědi, rozšiřuje se moje citlivost a vnímavost. V duchovní oblasti lidem čím dál víc rozumím, ale už to nepovažuji za nadpřirozené.

✓ *Máš před sebou ještě nějaké pracovní přání?*

Profesionálně jsem ještě relativně mladá, čistě teoreticky mám před sebou asi 15 let práce. Pokud budu zdravá, docela ráda bych si dopřála tu radost pracovat s lidmi stejně duchovně smýšlejícími v oblasti, která integruje duši, ducha i tělo.

- Ptala se M. Mocková -

NEOSOCIALISMUS

Na téma "Kdy bude u nás lépe?" došla do redakce celá řada ohlasů. Protože se jedná o závažné téma, dotýkající se nás všech, rozšíříme jej o další aktuální zamyšlení, které navazuje na Zápas o duši, číslo 55. Ve stručnosti zopakují důležité body předchozího zamyšlení. Dospěli jsme k závěru, že tam, kde národ dodržuje alespoň některá z Božích přikázání, všude tam, kde lidé nevyhloučili ze života principy křesťanské morálky a etiky, máme svobodnější společnost a lidem se žije lépe. K základním pravidlům týkajících se mezilidských vztahů patří:

✓ *Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi.*

✓ *Nezabiješ (přesněji přeloženo znamená nezavraždíš).*

18 ZÁPAS O DUŠI

- ✓ *Nesesmilníš.*
- ✓ *Nepokradeš.*
- ✓ *Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví - nezalžeš.*
- ✓ *Nebudeš dychtit po domě, ženě, ani majetku svého bližního; vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu (nebudeš závidět).*

Všude tam, kde je určité kritické procento lidí bohabojné, tam je morální a etická atmosféra podstatně lepší, než v zemích, kde si poslušnost vynucuje stát svým mečem, který mu dal do užívání Bůh. Historické srovnávání odhaluje, že Bůh po reformaci požehnal především severozápadní Evropě a Spojeným státům. Tam se kapitalismus vyvíjel a vzkvétal jen proto, že příkázání "*nekrást, nesmilnit, nelhat, nevraždit, nezávidět a ctít rodiče,*" mělo svou osobní biblickou váhu; nebylo to jen církevní klišé.

Protože Desatero ztratilo obzvláště v posledních desetiletích svoji váhu, vidíme, že kapitalismus přestává fungovat i v reformačních zemích. Svobodné podnikání a soukromé vlastnictví je ohroženo všude tam, kde lidé ztrácejí bázeň před Hospodinem a přestávají dodržovat základní biblické principy. To platí bez výjimky pro každou společnost, tedy i pro naši transformaci.

Z Božího Písma víme, že člověk je veskrze zkažený a bez autority, bez vrchnosti, nemůže vládnout sám sobě, natož prosperovat. Bůh, v zájmu našeho dobra, ustanovil nejen zákon, ale i vlády. Bez vlády a podřízenosti vyšším autoritám se neobejdeme. Ze zkušenosti víme, že je lepší zlý král, špatná vláda, než bezvláda i anarchie.

Ideální vláda je ta, která dá lidem co nejvíce možností a příležitostí svobodně rozvíjet svůj talent a budovat prosperující společnost. Jen bohabojní a moudří občané vytvářejí svobodnou společnost:

- ◆ *Počátek moudrosti je bát se Hospodina; velice jsou prozíraví všichni, kdo tak činí. Jeho chvála trvá navždy! (Žalmy 111:10)*

Protože bázeň před Hospodinem postupně upadá i v západních zemích, nemůžeme očekávat nic jiného, než centralizaci moci jednotlivých vlád, nadnárodních společností a postupnou podřízenost ekonomické globalizaci. Globální moc není žádná demokracie. Svoji formou vládnutí spíše připomíná mafii. Mafie nikdy nebyla a není anarchie. Mafie může být dokonce prospěšná a ochranná pro ty, kdo dodržují její pravidla hry. Mnozí, obzvláště příživnická mašinérie státních byrokratů, tento centralistický a globalistický způsob vládnutí s nadšením vítá, protože jde o moc. Ten, kdo ji má, stává se, třeba i jen částečným, správcem a ochráncem majetku, včetně soukromého vlastnictví výrobních prostředků a kontroluje přerozdělování bohatství. Toto nové uspořádání není návrat ke klasickému socialismu, kde stát neefektivně hospodaří se "společným" majetkem. Mocný, zdaňující, beroucí a přerozděluující stát je celosvětový trend společnosti, pro nějž na Západě vymysleli nový název - neosocialismus. Na rozdíl od marxistických socialistů si neosocialisté uvědomují, podobně jako mafie, že nemožnou svoji dojnou krávu úplně vyssát.

Neosocialismus ponechává dostatek prostoru pro "důstojné" přežití soukromých podnikatelských iniciativ občanů, aby prostřednictvím vysokých daní získal svůj podíl, který potřebuje k udržování moci. Všichni víme, že jisté daně musí odevzdávat každý z nás, sám Bůh to nařizuje a desátky byly příkladem, jak zajišťovat sociální péči. Bůh ustanovil zákon, vlády i výběrčí daní, aby společně zajišťovali mravnost společnosti, ne její hospodářství.

V bezbožné společnosti, v kapitalismu bez Božích principů, určuje chod společnosti sociální politika přerozdělování. Ve stávajícím mravním a etickém prostředí je nemyslitelné, aby lidé zůstali trvale svobodní. Kdo přestane ctít rodiče, začne smilnit; kdo smilní, začne lhát; kdo lže, začne dychtit; kdo dychtí, začne krást; kdo krade, začne zabíjet.

Je to neúprosný koloběh. Korupce, úplatky, nájemní vrazi prorůstají jako rakovina mnohé společnosti.

Velká část populace vyspělých demokratických zemí si zvyká na skryté znárodňování - legalizaci státem řízených krádeží, kterým se eufemisticky říká sociální politika. Proto vidíme vítězné tažení sociálních demokracií po celém vyspělém světě, které svým občanům slibují nejrůznější dávky, které získávají přerozdělováním hodnot vytvořených soukromým sektorem opravdových podnikatelů - výrobců hodnot. Neosocialismus, někdy též nazývaný demokratický socialismus, se postupně prosazuje ve volebních programech a prorůstá myšlením převážně dychtivých voličů. Ten jako první vlašťovky ohlašuje konec kapitalismu založeného na etice desatera a reformace; a ohlašuje počátek kapitalismu založeného na "etice" člověka.

Rupert Murdoch, prezident správní rady jedné z největších světových tiskových agentur "News Corporation", nedávno prohlásil ve svém projevu nadepsaném "Nová třída" (mějme na paměti, že autor hovoří o západních zemích) toto:

Socialismus není mrtev. Je živý a dobře se mu daří v řídicích a regulačních státních úřadech. "Nová třída" je složena z masy kolektivu státních byrokratů, mediálních mocipánů, žurnalistů, právníků, politiků, intelektuálů a pohádkově bohatých, kteří se stali jednou mocnou zájmovou skupinou, podobnou těm skupinám, které obklopovaly Stalina a Hitlera. Méně než 20% obyvatelstva ovládá osud své země.

Tolik světoznámý Rupert Murdoch.

Co to je neosocialismus?

Klasický komunismus znamenal státní vlastnictví výrobních prostředků, distribuce a obchodu. Socialismus v tomto smyslu chápání je opravdu mrtev. Nikdo už nehovoří o znárodňování průmyslu. Není to zapotřebí. Konkrétní vlastníci jsou odpovědnější než funkcionáři a političtí kádři. Kontrolní

funkci plní mnohem lépe státní regulační páky a kontroly. Tímto způsobem mohou nadnárodní autority efektivně ovládat výrobní prostředky, distribuci a obchod, aniž by se stát musel zatěžovat investicemi a technickým řízením těchto organizací; stejně na to administrativně ani organizačně nestačí. Ohromná státní kontrola je možná jen díky tomu, že následkem nedodržování desatera si lid vynucuje potřebu pevné ruky. Naopak skutečná občanská kontrola se může uplatňovat jen tam, kde se dodržuje mravní zákon - desatero, na němž stojí občanská společnost. Murdoch ve svém projevu řekl, že vzestup nového řádu *neosocialismu* je hrozivý a to znamená, že kapitalismus nezvítězil. Nová třída je fenomén stranické politiky.

Mnozí komentátoři jsou zaskočení úspěchem středo-levých stran v USA, Kanadě, Velké Británii a v mnohých západoevropských zemích, kde se dostávají k moci sociálně demokratické strany. Ani u nás v České republice nebudeme dlouho čekat na vládu neosocialistů. Neosocialismus potřebuje voliče, kteří si přejí náruč, která je bude dál hýčkat a přidělovat jim sociální dávky, nároky a příspěvky. Taková společnost bude dál tolerovat osobní nezodpovědnost, krádeže, lži a závist, smilstvo, nesamostatnou a především nemorální pohodlnou existenci s vynaložením minimálního úsilí.

Mravní chaos potřebuje pevnou ruku, kterou zajistí jen "nová třída". Aby stát - chůva mohl pečovat o své pohodlné svěřence a voliče, nutně potřebuje střední vrstvu tvořící hodnoty a zdanění jejího snažení na hranici únosnosti. Stejně jako za blahých dob marxistického socialismu nejde o nic jiného, než o přerozdělení práce produktivní menšiny ve prospěch neproduktivní většiny těch, kteří budou opakovaně "novou třídu neosocialismu" volit.

Murdoch dále odpozoval zvláštní odrůdu amerického neosocialismu. Ve Spojených státech je většina obyčej-

20 ZÁPAS O DUŠI

ných lidí se zdravým selským rozumem a s biblickým vědomím mravnosti přesvědčena, že Ameriku zničí zevnitř soudní spory a právníci. Regulace a následné soudní spory a penalizace není nic jiného než další forma "zdanění". Střední podnikatel může být finančně vyždímán až k likvidaci. V méně vyspělých zemích, všude tam, kde ještě nejsou pány právníci a nevládnou soudní spory, vládne byrokracie, úředníci, korupce a úplatky. V zemích třetího světa a v postkomunistickém bloku, tedy v zemích bez demokratických tradic, úřady nevybírají daně soudními spory, ale úředníci přímo požadují úplatky; nač se zdržovat soudními spory a zdáním dodržování práva a zákonů.

Co může zachránit Ameriku a demokracii? Ameriku postavili na nohy "amatéři" a jen "amatéři" ji mohou zachránit. "Amatérem" je míněn morálně zdravý člověk používající selský rozum, etiku Božího desatera, bez utopií humanistického intelektualismu.

Lidé na Západě i Východě si často představují, že globální civilizace se ubírá k americkému způsobu života - dům, auto, soukromé podnikání, svoboda vyznání, projevu, tisku, politického přesvědčení atd. Pravdou však zůstává, že jednotlivec na Západě i Východě se po pádu komunismu stává stále menším a bezvýznamnějším občanem, zatímco centrální řízení a byrokracie je stále větší a významnější. Téměř by se mohlo zdát, že to ani jinak nejde. Přesto věřím, že se komunisté k veslu nevrátí, alespoň ne v té formě vládnutí, jak jsme ji sami poznali.

Nejúčinnější pákou neosocialismu je neúměrné zdanění a regulace. Vyšší než 60% zdanění příjmu je v Japonsku, v Dánsku, Holandsku, Belgii a Švédsku. Mezi země s 50-60% zdaněním patří Finsko, Francie, Španělsko, Německo, Itálie a Rakousko. Čtyřicet až 50% daní vybírají ve Švýcarsku, Norsku a Velké Británii. Pod 40% jsou zdanění jen občané Spojených států. Jmenovaná

míra zdanění se týká pouze daní z příjmu. Pak následují různé DPH, místní daně, silniční daně, daně na pohonné hmoty, stále vyšší daně z nemovitostí, různé kolky a poplatky za téměř každý úřední výkon. Z uvedených skutečností vyplývá, že jde víceméně o legální konfiskaci zisků. V Evropské unii je u moci středo-levá strana nebo koalice se socialisticky laděnou administrativou ve třinácti z patnácti zemí. Patří k nim: Rakousko, Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Řecko, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Portugalsko, Švédsko a Velká Británie. Společenství se přibližuje zavedení společné měny, jejímiž duchovními otci jsou socialističtí politici jako Francois Mitterand a Jacques Delors.

Když probíhaly sametové revoluce ve Východní Evropě, s výjimkou Rumunska, většina Západního světa byla přesvědčena, že nastal konec socialismu. Ten marxistický určitě skončil, ale neosocialismus se pomalu a jistě vkrádá do hospodářsky rozvinutého světa kapitalismu i k nám. Starého socialismu se opravdu nemusíme obávat; neosocialismus je pro vládnoucí elitu (obzvláště starých struktur) výhodnější a pohodlnější. Co za to může? Úpadek bohabojnosti!

-pst-

**Bůh nám nadává vítězný život
- dává nám život,
ve kterém vítězíme.**

**V duchovním životě je nejtěžší
soustředit se na Boha,
a Jeho požehnání nám to
nejlépe stěhuje. Problémy nás
shoro vždy přivedou k Bohu,
ale Jeho požehnání odvrací
naši pozornost jinam.**

- Oswald Chambers -

PURIF TĚLA I DUŠE

"Cítíte se unaveni? Ztrácíte nadšení a chuť do života? Jak se vám ráno vstává? Ztrácíte radost z věcí, kterou jste měli, když jste byli malí?" - Snad si ani neuvědomíme, že všechny tyto naše denní nepříjemnosti mají společnou příčinu - jedy. Tvrdí to aspoň scientologové, příslušníci jedné z nejvýznamnějších sekt.

Jedy jsou - podle scientologů - nejen kolem nás, ale ukládají se i do našich tělních buněk a tam působí naše rozmrzelosti, únavy a nesoustředění. A není těch jedů málo - alkohol, léky, drogy, radiace, pesticidy, potravinářská barviva, čistící prostředky, konzervační látky, jedy v ovzduší, zbytky rentgenového a slunečního záření ...

"Ted si odpovězte na to, jak na vás tyto jedy působí!!!" vybízejí naléhavě scientologové na svých letáčích a plakátech a zvou do Dianetického centra. Pokud si na tuto otázku odpovíme tak, jak si představují, musíme se zhroutit. Tolik jedů se do našeho těla snad ani nemůže vejít! Zároveň ale našim znečištěným buňkám svitne naděje: zbavit se všech jedů, ukládaných po celý život do našeho těla, dokáže purifikační program (angl. Purification Rundown).

Purifikační program je dílem vynálezce tzv. dianetiky a zakladatele Scientologické církve Američana L. R. Hubbarda (1911-1986). Hubbard ho vymyslel v roce 1977 jako program, který zbaví lidstvo drogové závislosti, problému, který si tehdejší svět začal uvědomovat s plnou naléhavostí. Hubbard považoval tento program za tak převratný, že za něj očekával Nobelovu cenu.

Kořeny purifikačního programu jsou ovšem starší: především jimi jsou Hubbardovy "výzkumy" v oblasti radiace. Absolvent jednoho semestru jaderné fyziky, coby "jaderný expert", sepsal v roce 1957 knihu *"Vše o radiaci"* (All About Radiation), v níž propaguje vitamínový lék Dianazin. Ten má údajně

zabránit nemoci z ozáření a vznikl již v roce 1953, v době, kdy svět obcházela hrozba jaderné války. Zanedlouho (v roce 1957) byly však všechny tablety Dianazinu scientologickému distribučnímu centru zabaveny americkým Úřadem pro potraviny a léčiva (FDA) a Hubbard byl obviněn ze vzbuzování falešných zdravotních nadějí.

Purifikační program sestává ze tří hlavních částí. **První** z nich je upravená životospráva. Klient má sice vykonávat běžná zaměstnání (chodit do práce apod.), ale má zvýšit přísun zeleniny, dobře a dlouho spát, dodržovat denní řád apod. Nejdůležitější změnou jídelníčku jsou velké dávky vitaminů. Mezi nimi hraje hlavní roli niacin. **Druhou** složkou purifikačního programu je pravidelný jogging a **třetí** složkou saunování až tři hodiny denně.

A účinek? Díky běhání a životosprávě se mají uložené jedy z těla uvolnit, v sauně se jich pak člověk údajně zbaví - vypotí je. Pacienti dosvědčují, že pocení v sauně provázejí zvláštní příznaky: zrudne jim kůže na místě, kde byli zasaženi radiací, cítí alkohol, který z nich prý odchází, svědění je staré jizvy po styku s toxickou látkou apod. Tyto subjektivní pocity je pak skálopevně ujistí, že uvedené jedy měli skutečně v těle uloženy a že díky purifikačnímu programu jsou nyní definitivně odstraněny.

Ovšem niacin - jak řekl doc. MUDr. Evžen Hrnčíř, CSc., soudní znalec v oboru zdravotnictví se zaměřením na hygienu a nemoci z povolání, redaktori Reflexu Ivanu Brezinovi - "způsobuje rozšíření kožních cév. Klinicky se to projeví zčervenáním kůže a mohou to provázet různé subjektivní pocity, třeba svědění nebo jiné," uvádí doc. Hrnčíř na pravou míru, jak je to s "uvolňováním jedů" z těla. Celý zhruba třítydenní program přijde na 25 tisíc Kč. Ovšem již citovaný plakát ubezpečuje: "Váš další život a vaše tělesné zdraví za to stojí." Slibeno je totiž jasné myšlení, lepší soustředění, větší výkon-

nost, nabytí životní rovnováhy, zvýšení inteligenčního kvocientu atd.

Je jen chvályhodné, když si kdokoli z nás, stresovaných lidí konce 20. století, upraví životosprávu, běhá a saunuje se. Ale s jedy v těle to nemá mnoho společného.

"Mně se na tom nelíbí to, že laické veřejnosti imputuje určité nepravdivé představy," uzavírá doc. Hrnčíř své hodnocení purifikačního programu a vysvětluje tak skutečnost, že se o purif musela začít zajímat i policie.

- Zdeněk Vojtíšek, PhDr. -

*DINGIR 1/98, Nový časopis o sektách, církvích a náboženských hnutích, Jan-
kovcova 31, 170 00 Praha*

DIANETIKA - SCIENTO- LOGICKÁ BIBLE

Kniha vyšla poprvé v roce 1950 a způsobila i v odborných kruzích psychiatrii a psychologů velmi kontroverzní reakci. Psychoanalytici většinou vystoupili proti dianetice velmi ostře, ale nemalý počet odborníků přivítal L. R. Hubbarda spíše pozitivně. Doufali, že objevil účinnější a rychlejší způsob léčby duševních nemocí než do té doby dominantní psychoanalýza. Kritický a realistický pohled v odborných kruzích poměrně rychle zvítězil, nicméně role mouřenína, do které byla odborná obec takto navlečena, byla splněna. Velmi záhy se totiž ukázalo, že cílovou skupinou autora nebyla ani psychiatrická nebo psychologická obec, ale spíše lidé bez speciálního vzdělání, duchovně nezakotvení, zato s rozmanitými životními potížemi, se kterými se buď neobrátili na odborníky, nebo s nimi udělali špatnou zkušenost.

U nás se na počátku sedmdesátých let objevil samizdatový překlad, na kterém se podle mých informací podíleli také psychiatřiční pacienti, kteří našli v dianetice naději, kterou jim tehdejší medicína nemohla poskytnout. Byli mezi nimi lidé velmi nadaní a vzdělaní.

Leč když je člověk ve velké nouzi, nezřídka hledá naději i za cenu ztráty soudnosti. Terapii s pomocí dianetiky se spíše experimentálně zabýval dnes již zesnulý dr. A. Boukal.

Dianetika se u nás neuchytila prostě proto, že v ní o žádnou léčbu nejde. V době před rokem 1989 neměli scientologové žádnou naději na jakýkoliv ekonomický a politický vliv, a proto se nikterak o rozšíření své svérázné "terapie" v naší zemi nezajímali. Teprve s možností beztravně manipulovat větším počtem lidí, ze kterých by mohli mít finanční zisk, se hubbardovci objevují i u nás. Nabízejí "Oxfordský test", nabalují na sebe řadu lidí, pokoušejí se vpašovat do odborné lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně. Především se však snaží proniknout do ekonomických struktur. Tato skutečnost nechť zajímá jiné, my máme za úkol vypracovat přehled "rodinného stříbra" scientologů.

Nesmrtelnost jako absolutní cíl

Čtenáře na první pohled zaujme velmi expresivní obal. Sopka chrlící oheň, lávu a kameny, mezi kterými se vyjímají reklamní nápisy 17 milionů výtisků. Která kniha se může chlubit takovým počtem? Strízlivý čtenář jistě zpozorní, ale jemu kniha není určena. Zato lidé vyprahlí, frustrovaní, hledači zázraků a zjevení, duševně rozkolísaní, duchovně nenaplnění a nezakotvení, trpící, jimž se nedostalo pomoci, důvěřivci, naivkové i nekonformní opozičníci, ti všichni jsou onou skupinou, kterou má dianetika zasáhnout.

Ještě na přebalu jsou uvedeny základní dianetické axiomy. Z nich je patrné následující:

1) Hubbard překroutil Darwinovu vývojovou teorii, která hovoří o obecné tendenci živých tvorů k přežití, v psychologický imperativ "Přežij!". Přežití už není obecnou biologickou vlastností, ale vytyčeným cílem lidského konání, který má vysoce individualistický a nikoliv druhový charakter. Rodové,

společenské i druhové přežití je chápáno jako pouhý prostředek k individualistickému cíli.

2) Vzbuzuje naději na nesmrtelnost, když ji staví za absolutní cíl. Uvádí ovšem i eventualitu nekonečného přežívání prostřednictvím ostatních živočichů. Jaký význam mají tyto kvality pro jedince, to kniha raději ponechává stranou.

3) Zavádí psychologické pojmy, které vytrhává z kontextu původních teorií, kde měly funkci hypotéz a konstrukcí a nikoliv nezvratných skutečností. Později je sice definuje, ale způsob neodpovídá ani v nejmenším požadavkům na vědeckou definici.

4) Axiomy jsou významově naprosto nesourodé. Klade vedle sebe slova převzatá z různých oborů. Přitom se vydává za vědce a dianetiku za vědeckou disciplínu s duchovním přesahem. Záměrem není informovat, ale navnadit, přesvědčit nikoli věcnými, ale emočně účinnými formulacemi.

5) Tvzení mají po stránce formální podobu reklamních sloganů.

Hubbard nevychází z určitých autorů, ani je necituje, spíše je používá podle toho, jak se mu to hodí. Některé směry vůbec necituje, ale prostě je vykrade. To učinil především s psychoanalýzou, kterou sice kritizuje, ale necituje ji a ani se k ní jako k myšlenkovému zdroji nehlásí. Přisvojil si její základní poznatky i pojmy, které jinak pojmenoval a zjednodušeně, účelově vymezil. Tak např. Hubbardovo "bezvědomí" je Freudovo "nevědomí", "reaktivní mysl" je přejmenovaný výraz pro "potlačené" obsahy, "clearing" a "releasing" jsou posunuté významy "katarze" a "abreakce". A tak bychom mohli pokračovat dále. Důležité je, že Freudův topografický a "strukturální" model je evidentně přejat a přeformulován, aniž by k němu existoval jediný odkaz. Totéž ovšem udělal s kybernetikou, s darwinismem, s teorií lidské paměti.

Cistému vše čistě

První kniha (část) Hubbardova svazku se zabývá cíli člověka. Tím má být nepochybně slovo "clear", a to jako jméno podstatné, "vyčištěnec", přídavné jméno "vyčištěný" nebo "čistý" i jako sloveso, tedy "čistit", "očisťovat". Zajímavé je, že slovo poukazuje jak k duševnímu zdraví, tak ke stavu mravní čistoty, ale má i význam magický a pověřený. To sice Hubbard neříká, pouze se velmi chytře spoléhá na kulturní asociace, které slovo vzbudí. "Clear" je exemplární případ způsobu jeho psaní. Spoléhá totiž mnohem více na vágní, ale zato emočně významná a účinná spojení, které jeho text vzbuzuje, nežli na vědeckou nebo věcně správnou argumentaci. "Clear" je nejen "stav duše", ale zároveň označení pro nadčlověka. "Clear" je náš cíl, zní slogan první i druhé kapitoly.

Sugestivní, demagogické, ale v každém případě účinné je stanovování dianetického cíle. Hubbard si velmi dobře uvědomuje, že běžný člověk nechápe vědecký názor především jako hypotézu, kterou je třeba doložit těmi nejprísnejšími verifikačními postupy. Hubbard přesouvá vědu a vědecké poznání do oblasti absolutních pravd, které se nedokazují, ale kterým se prostě věří. Odtud scientologie. Demagogický způsob jeho řeči v třetí kapitole první knihy je exemplární. Kapitola začíná pomalu, jeden pramínek se řadí vedle druhého. Proud řeči mohutní, nastupují silná slova a silná prohlášení. Imperativ: "Přežij!", dramatické "prýč od smrti, směrem k nesmrtelnosti". Extatické věty jsou doloženy grafem, který má nulovou vědeckou hodnotu.

Kniha druhá uvádí několik pojmů běžných v psychologii, které autor definuje zcela svévolně a bez nezbytného kontextu. Lidskou mysl přirovnává k počítači. O jaké počítačové a psychické funkce zde běží, jaký druh počítače má na mysli, proč je přirovnání užitečné, to se samozřejmě nedozvíme. Prostě se tak nějak hodí, především

proto, že běžný člověk toho o psychologii ví velmi málo, zato má k oběma tak trochu iracionální úctu. A to je přesně onen základ, zbožná úcta, který Hubbard opracovává. "Klírování", "čištění" znamená uvolnění veškeré fyzické bolesti. Autor ovšem nemá pouze psychologické ambice, ale též cíle sociální a politické. Neboť nechce mít pouze čistého jedince, čistí i společenské aberace. Cílem je nadčlověk, "clear", "který nemá ani potenciální onemocnění". "Cleari" by podle Hubbarda mohli ovládnout zbytek lidstva, ale kdyby se tak stalo, dělali by to vždy v jeho zájmu. Co k tomu dodat? Na takových místech se ukazuje, že dianetici mají řadu společných rysů s fašistickými nebo rasistickými ideologiemi. "Nečistí" jsou slabí, nemocní, neschopní, neinteligentní. "Čistým" se však člověk nestává skutky, sebeovládáním a úsilím, které přináší dobro druhým lidem, ani mravností. Nemusí odolávat pokušením, ani se jich neodříká. Přejde k dianetikům a podrobí se jejich čištění.

Dianetika jako křivé zrcadlo

Pár slov na závěr. Nemohl jsem se udržet, abych nebyl ironický a sarkastický. Dílo je od začátku do konce podvod. Předstírá vědeckost, ale vědu nectí, zajímá se o léčebnou péči, a přitom ji zneužívá, slibuje nespílitelné a vytváří další utopii, na kterou naletí mnoho zoufalých, opuštěných a zbloudilých lidí. Samozřejmě se k scientologům pohnou i ti, kteří se pomocí psychologických technologií zmocňují druhých a pod pláštěm zájmu a pomoci je ovládají a manipulují s nimi. A samozřejmě dianetika získá i mnohé lidi trpící vážnými duševními nemocemi, kteří nemají dost jiných možností komunikace a lidské blízkosti.

Dianetika je zpotvořenou psychoterapií. Je ovšem také jejím křivým zrcadlem a karikaturou. V tomto smyslu může být i poučná, protože Hubbard, aniž to zamýšlel, poukázal na nesčetné možnosti, jak dělat psychoterapii špat-

ně. Ukázal, kam vede polovzdělanost, pseudovědeckost, jak vypadá špatná a svévolná diagnostika a manipulace s klienty a pacienty. Poukázal na důsledky nadměrných ambicí, na nebezpečí plynoucí z možnosti politizace a ideologizace psychologických disciplín.

Svévolné používání vědy nastoluje mnohé otázky. Cožpak naše školy neumějí dětem jednoduše a srozumitelně vysvětlit rozdíl mezi vědou a pavědou? Cožpak děti nenaučily rozumět tomu, jaký důkaz je vědecký? K čemu pak jsou stovky hodin fyziky, chemie, biologie a matematiky? Není dianetika výzvou také učitelům a učebním osnovám?

Dianetika je rovněž karikaturou náboženství. Zcela vágně, avšak účinně hovoří o nesmrtelnosti, štěstí, radosti. Našla i své demony a jednoduše je vysvětlila. Jsou pouze v našich myslích. Stačí "klírování" nebo alespoň "uvolňování" a člověku se otevře perspektiva a tedy i naděje. Stavem svátosti je "čistota" - náboženský pojem, který slibuje zvláštní výhody i společenské postavení. Je si velmi dobře vědom lidské potřeby patřit do společenství. A tak vykořenění a zklamání mohou přijít. Vítá je "auditor" a společenství usilující o duševní klid a naplnění duchovní prázdnoty. Věda v jeho podání ztrácí svůj chlad a neúčastnou objektivitu a stává se důkazem i prostředkem osobního zájmu. A ten lidé potřebují, když ne skutečně, tak alespoň jako iluzi. Není tohle poučením církví? Není tohle výzva k sebereflexi? A nenastavuje i jim Hubbard křivé zrcadlo?

Hubbard tak vlastně přispěl k porozumění duchovní nouzi a vyprahlosti moderní doby, která ztratila své duchovní kořeny a nahrazuje je novými sektami či sektářstvím církví již tradičních. Nebo dianetikou.

- Jiří RŮŽIČKA -

Prezident Asociace klinických psychologů Čech, Moravy a Slezska
Převzato z časopisu
Nová přítomnost, 5/98

PÁR SLOV O HOROSKOPECH

Čeká vás příjemný konec týdne. S touto vyhlídkou vám dnešní pracovní den uteče jako nic. Páteční večer bude ten nejkrásnější z celého týdne a není nic příjemnějšího než vymýšlet, jak s následujícím volným časem naložit.

Také vás čeká hezká láska, pokud máte s kým.

Těchto několik málo vět by mělo dotýcnému člověku (narozněmu v konkrétním časovém úseku) odhalit část jeho budoucího života, neboť, jak autor těchto vět podotýká, "tak je ve hvězdách psáno". Jenže - co když pátek bude zrovna ten nejhorší den? Co když dnešní den rychle neuteče? Co když svůj volný čas nechtěně promrháme a nebudeme mít zrovna s kým prožít tu nádherně slíbenou velkou lásku? Jak se potom zachováme? Budeme to považovat za výjimku, anebo si přečteme horoskop pro tentýž den v jiném časopise (vždyť stejně se oba budou od sebe lišit), s nadějí, že snad bude lepší? A jak to s námi skončí po několika nezdařených pokusech předpovědi a vyplnění? Budeme dále věřit, anebo to ukončíme, psychicky na dně, sebevraždou?

Daří-li se dnes někomu dobře, pak jsou to věštcí, kartáři a astrologové - zkrátka všichni ti, kteří předpovídají budoucnost. Na mnoha místech v dnešní době vidíme články s nadpisy: Ovlivníte kohokoli, aby udělal cokoli; Uvěřte tomu... a dokážete to! Lidem je jedno, zda se dozvědí něco o své budoucnosti vykládáním karet nebo čtením z ruky, vyčtou-li osud z postavení hvězd nebo jim bude odhalen prostřednictvím spiritismu. Důležité je, že poznávají budoucnost. Aspoň si to tak myslí a bohužel tomu i věří. Odhalit clonu z budoucnosti a proniknout tajemstvím života a smrti - to je dávná touha člověka. Prakticky spojené s předpovědi budoucnosti se objevovaly už

ve starém Orientě a vůbec v oblasti primitivních kultur. Původně byly spojeny s náboženstvím a kultem. Věštilo se z letu ptáků, z jater, z vrhání šípů. Existovali rozliční čarodějové, zaklínači a vyvolávači duchů zemřelých. Avšak jak věštba, tak magie a mantika (starověké věštění podle tzv. znamení) vždy byla marnou snahou člověka poznat božskou vůli a budoucnost a nějak si tím božstvo podřídit.

A jak to vypadá v dnešní době? Podle odhadů odborníků se např. podle astrologie (hvězdopravectví, předpovídání budoucnosti z hvězd) řídí asi třetina lidstva. Skoro denně můžeme vidět, jak lidé kupují ve stáncích na stanovištích autobusů a vlaků za několik korun časopisy, v nichž jsou podrobně a lákavě vypracovány horoskopy aspoň na jeden měsíc. Znat budoucnost - to byl vždy sen lidstva. V době, kdy roste nejistota vinou hospodářských krizí, politické nestability nebo třeba i narušených osobních vztahů, je tento sen ještě aktuálnější. Jen pomyslete, nezajímalo by vás, jak se např. bude vyvíjet domácí i zahraniční politická a ekonomická scéna, jak se vám bude dařit v podnikání nebo v lásce? Jistě! Jenže ať se kdo snaží sebevíc, jedno je jasné! Předpovědět budoucnost je pro člověka nemožné. A přesto - jak důležité je znát budoucnost! Uskuteční se, ať ji známe, nebo ne. Když ji ovšem nebudeme znát, nebudeme se moci na ni připravit. Jenže - kdo může pravdivě předpovídat budoucnost, ať už celých národů, či jen jednotlivce?

Je poměrně překvapivé, že při honbě za odhalováním budoucnosti se používá nejrůznějších metod, ale ignoruje se právě ta kniha, která mluví o budoucnosti pravdivěji, hlouběji a víc než kterákoli jiná. Tou knihou je Bible. Asi čtvrtina jejích stránek se věnuje proroctví. Známe je? Neměli bychom se s jejich obsahem blíže seznámit? V Bibli se nám představuje sám Bůh - Stvořitel a Pán celého vesmíru i naší Země. On je také vládcem nad dějinami

lidstva a rovněž má moc ovlivňovat náš osobní život. Víra v tohoto Hospodina vylučuje všechny výše uvedené způsoby poznávání Boží vůle a předvídání budoucnosti dnes, včetně horoskopů! Jen Bůh je Pán přítomnosti i budoucnosti. Pamatujme si tedy aspoň tři biblické verše pojednávající o této problematice:

- ♦ **Já jsem Bůh a jiného už není, jsem Bůh a nic není jako já. Od počátku oznamuji, co se v budoucnu stane, od pradávna, co se ještě nestalo... Moje rozhodnutí platí a co se mi líbí, uskutečním.** (Izajáš 46:9-10).
- ♦ **Není vaše věc znáti časy aneb přítomnosti časů, kteréž Otec v moci své položil** (Skutky 1:7)
- ♦ **Pán Ježíš říká o sobě: Já jsem Alfa i Omega, první i poslední, počátek i konec.** (Zjevení 22:13)

Domnívám se, že budoucí dny života každého člověka závisí na tom, jak odpoví na velkou Boží nabídku nového začátku, totiž nového života v Kristu.

- Přítel Lidu -

POVĚŘČIVOST

- ♦ **Nebudeš mít jiného boha mimo mne. Nezobrazíš si Boha zpodoběním ničeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě milující. Stíhám vinu otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí, ale prokazují milosrdenství tisícům pokolení těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají.** (Exodus 20:3-6)

Podle encyklopedické definice jsou pověry pravidla a praktiky, jimiž se má předejít nepřízni, závidi i trestům ze strany nadpřirozených bytostí.

Mnoho lidí celého světa věří, že nepřítel, neštěstí a tresty, které na ně přicházejí, jsou způsobeny nadpřirozenými silami nebo bytostmi. Do jisté míry mají pravdu; vzpomeňme jen na

biblického Jóba. Aby těmto pohromám lidé předešli, obracejí se na jiné nadpřirozené bytosti, objekty a praktiky, které je mají ochránit. Ve všech případech, v příčině i ochraně, je vynechán Bůh. My však víme, že Bůh má poslední slovo ve všem, je počátkem a koncem všeho, co je. Pověřivý člověk vyráží klín klínem, šlape z bláta do louže, přeskakuje z ohně na rozpálený rošt.

Božimu lidu je výslovně Bohem zapovězeno obírat se věštěním, ani aktivně, ani pasivně. Křesťan, který si v ateistickém Právu přečte horoskop, se již hadačstvím zaobírá! Boží slovo nás varuje i před následujícími praktikami:

- ♦ **..., nebudete se obírat hadačstvím ani věštěním. Nebudete si přistřihoval na hlavě vlasy dokola, nezohavíš si okraj plnovousu. ... Nebudete svá těla zjizvovat pro mrtvého ani si dělat nějaké tetování. ... Neobracejte se k duchům zemřelých a nevyhledávejte vědmy a neposkvrňujte se jimi. Já jsem Hospodin, váš Bůh.** (Leviticus 19:27-31)

Vyvolávání duchů zemřelých se u nás stalo "nevinnou" zábavou. V Indonésii jsem viděl na Západním Irianu mnoho žen, které měly useknutý článek prstu za každého blízkého nebožtíka. Kolik článků pryč, tolik projeveného smutku za zemřelé. Bůh tyto praktiky zatracuje. Jestli se vám tento příklad zdá být příliš divošský, uveďte další. **Tetování** není v našich končinách nic neobvyklého. I to je Bohem zapovězeno, protože tetování mělo vždy, a dodnes má, rituální a duchovní podstatu. Podobně i vyholování a přistřižování zaokrouhlené "kněžské" lysiny je pohanská praxe Bohem zapovězená. Pověřivý člověk se dostává do spojení s nečistými duchy, dělá z nich bůžky a stává se služebníkem polyteismu.

- ♦ **Kdyby se někdo uchýloval k duchům zemřelých a k vědmám, aby s nimi smílnil, proti takovému se obrátím a vyobcuji jej ze společenství jeho lidu.** (Leviticus 20:6)

Kdo vyvolává duchy zemřelých a dotazuje se jich nebo si dává číst z ruky, křišťálových koulí, ořechů, rozkrojených jablíček a jiných, i nevinných tradic, je Bohu nevěrný. Na toho se Bůh dívá jako na smilníka a vylučuje jej ze společenství Božího lidu. Každý z nás byl někdy Bohu nevěrný; každý smilnil s čarodějkami a čaroději. Obrátme se, prosíme za odpuštění. Bible všechny takové praktiky zamítá. Pověřivost - tato písnička má stále stejný refrén - polyteismus. Modly, rituály a osobnosti se stávají božstvem. Lidé zaměňují neporušitelného Boha za porušitelné stvoření. Takové náboženství je opět lidstva, jež Bůh nazývá ohavností národů.

Pojdme nejprve do Starého zákona k pravému Izraeli, jenž byl předobrazem, typem dnešní církve, která už nemá etnické hranice. Církví rozumíme obecenství těch, kdo náležejí Bohu. Svůj vyvolený národ Bůh varoval:

♦ *Až vstoupíš do země, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh, neuč se jednat podle ohavností oněch pronárodů. Ať se u tebe nevyskytne nikdo, kdo by provedl svého syna nebo svou dceru ohněm, věstec obírající se věštbami, mrakopavec ani hadač ani čaroděj ani zaklínač ani ten, kdo se doptává duchů zemřelých, ani jasnovidce ani ten, kdo se dotazuje mrtvých. Každého, kdo činí tyto věci, má Hospodin v ohavnosti. Právě pro tyto ohavnosti Hospodin, tvůj Bůh, před tebou vyhání ony pronárody. Budeš se dokonale držet Hospodína, svého Boha. Tyto pronárody, které si podrobíš, poslouchají mrakopavce a věstce, ale tobě to Hospodin, tvůj Bůh, nedovolil.*

(Deuteronomium 18:9-14)

Národy, které mají jiné bohy a bůžky, jednají ohavně. Bůh s nimi vždy naloží tak, že na ně sešle pohromu, obyčejně invazí jiného pohanského národa. Dějiny takto běží neúprosně a bez výjimky. Ještě nebyl nikdo ušetřen. Naše přísloví říká - každý chvilku tahá

pítku. Boží slovo říká, že Bůh krále a vládců dosazuje a sesazuje. Mějme na paměti, že kdo smilní s jiným božstvem, kdo nemiluje pravého ženicha, Pána Ježíše Krista, zastává jen dočasné postavení a dříve nebo později bude sesazen. Co říká Izajáš?

♦ *Řeknou vám: "Dotazujte se duchů zemřelých a jasnovidců, kteří sípají a mumlají." Což se lid nemá dotazovat svého Boha? Na živě se má ptát mrtvých? K zákonu a svědectví! Což oni neříkají takové slovo, že mu z něho nevezdejit jitrní záře?*
(Izajáš 8:19-20)

Nemysleme si, že ti, kdo vyvolávají duchy, skutečně hovoří s mrtvými. Jde buď většinou o obyčejný podvod, nebo o klamně sipání a mumlání duchů. Andělé, démoni i lidé jsou stvořené a omezené bytosti. Nepopíráme, že mohou mít jistý omezený vhled do budoucnosti, ale nikdo nemá víc znalostí než ty, které jim umožnil Bůh. Všichni ví jen to, co jim bylo dáno vědět shůry. Boží lid se má na všechno dotazovat svého Boha. Boží člověk je monoteista; nepobíhá od bůžka k bůžku jako záletník.

♦ *Předtím vás však přijdu soudit, rychle usvědčím cizoložníky a čaroděje, krivopřísežníky, utiskovatele námezdníků, vdov a sirotků, ty, kdo odpirají právo bezdomovci a mě se nebojí, praví Hospodin zástupů. Já Hospodin jsem se nezměnil, ani vy jste nepřestali být syny Jákobovými.*
(Malachiáš 3:5-6)

Bůh nebere na lehkou váhu cizoložství, čarodějnictví, lhaní, vykořisťování atd., prostě vše, čemu se dnes tak dobře daří v naší společnosti, zůstává ohavností. Nikdo, ani jedna stvořená bytost, nemůže vědět a udělat nic víc a nic méně, než Bůh dopustí:

♦ *Kdo ti dal vyniknout? Máš něco, co bys nebyl dostal? A když jsi to dostal, proč se chlubiš, jako bys to nebyl dostal? (1. Korintským 4:7)*

Bůh záměrně dopustí, aby jasnovidci věštili pravdy, polopravdy i nesmysly.

28 ZÁPAS O DUŠI

Nejen, že dopustí, ale tyto zmatky jasnovidcům sám vloží do srdce. Nevíme, jaký duchovní mechanismus Bůh používá, ale On sám je původcem vnitřního nutkání člověka i národů:

- ♦ *Egypt bude na duchu zlomen, jeho záměry zmatu, budou se dotazovat model a zaklínačů i duchů zemřelých a jasnovidců. (Izajáš 19:3)*

Kdo v dobách Starého zákona provocoval čarodějnictví? Všichni, kdo měli problémy s Pánem Bohem. Ani jeden Boží člověk se pověřivou pavírou nezabývá. Boží člověk je zaneprázdněn Bohem a na ostatní experimenty mu nezbývají ani síly, ani čas.

Nezáleží tedy na tom, co se děje, kde se to děje, kdy se to děje, nebo komu se to děje. Cokoliv se děje, ve všem je zúčastněna moc Boží a nic Mu nezůstává skryto. Mějme však na paměti, že na Boha nepadá vina za hřích v srdcích lidí, který způsobuje zlé a hříšné dění. Bůh pouze regulovaně uvolňuje zlo, které je v našich srdcích pod tlakem - jako v kotli. A díky Bohu za to, že zlo kontrolovaně dopouští a uvolňuje. Bez Boží regulace by totiž zlo explodovalo a člověk by zničil sám sebe. Bůh má absolutní moc kdykoliv zasáhnout, umrtvit jakékoliv nečisté proroctví, jakékoliv zaklínadlo vyslovené proti komukoliv.

- ♦ *Bůh, který lid vyvedl z Egypta, je mu jako rohy jednorozců. Proti Jákobovi není zaklínadla, proti Izraeli není věšty. Od tohoto času bude hlášáno o Jákobovi, zvěstováno o Izraeli, co mu Bůh prokázal. (Numeri 23:22-23)*

Proti Božímu lidu kterékoliv historické epochy není zaklínadla, není věšty! Křesťan je pod ochranou samotného Boha. I kdyby vám tisíc astrologů, kartárek a věstců předpovědělo konec nebo blízkou smrt; ten, kdo je duchovně vzkříšen v Kristu, se nemusí takové věšty bát. Je v Boží péči a co se stane, je řízení Boží, ne záležitost mumlajících a sípajících duchů. Co k tomu dodat?

- ♦ *Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? (Římanům 8:31)*

Vše, co se nám křesťanům přihodí, i to, co je lidsky nepochopitelné nebo nesnesitelné, má smysl a důvod.

- ♦ *Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí. (Římanům 8:28)*

Boží dopuštění je součástí mozaiky věčného plánu. Naše zkušenost a poznání jsou vždy jen částečné a neúplné. Bůh žárlivě střeží každého svého, aby neobcovoal se stvořenými věcmi a bytostmi. Podívejme se ještě na následující verše:

- ♦ *Když Joram spatřil Jehú, zeptal se ho: "Je vše v pořádku, Jehú?" Jehú odpověděl: "Jakýpak pořádek, když trvá smilstvo tvé matky Jezábely a množství jejich čarů?" (2. Královská 9:22)*

Zde nejde jen o sexuální smilstvo Jezábely, zde jde o duchovní smilstvo skrze množství čarování. Až se zdá, že duchovní smilstvo je mnohem vážnější než smilstvo tělesné. Svědčí o tom následující verše:

- ♦ *To všechno pro mnohá smilstva Nevěstky, přesvědčné mistryně kouzel. Svým smilstvem kupčí s pronárodny, svými kouzly kupčí s čeleděmi. Chystám se však na tebe, je výrok Hospodina zástupů. Až přes tvář ti vyhrnu sukni a ukáži tvou nahotu pronárodům, královstvím tvou hanbu. (Nahum 3:4-5)*

Tělesná nahota je obrazem duchovní nahoty, duchovní "holoty". Kdo není oblečen v Boha, v Krista, ten je duchovně nahý a nemá jinou možnost než smilnit s všemožnými bůžky, které se mu stávají smyslem bytí.

Podívejme se, jak Bůh soudí svůdnou dceru babylonskou. Mějme na paměti, že právě z Babylonu pochází mnoho našich dnešních pověr a okultních praktik, které se zabydly i v církvích.

- ♦ *Dolehne na tebe obojí naráz, v jediném dni, bezdětnost i vdovství;*

dolehnou na tebe plnou měrou navzdory spoustě tvých kouzel a nesčíslným zaklínadlům. Ve své zlobě cítila ses bezpečná a řeklas: "Nikdo mě nevidí." Tvá moudrost a tvé vědění tě svedly na scestí. Říkala sis v srdci: "Jsem jenom já a nikdo víc už není." Dolehne na tebe zlo a nebudeš je umět odčarovat, postihne tě neštěstí a zažehnat je nedokážeš. Dolehne na tebe náhlý zmar, ani si to nestačíš uvědomit. Postav se tu se svým zaklínáním, se spoustou svých kouzel, jimiž se od mládí zaměstnáváš! Snad budeš mít úspěch, snad naženeš strachu. Zmalátnělas přes svá velká rozhodnutí. Jen ať se postaví a zachrání tě ti, kdo pozorují nebesa, kdo zírají na hvězdy, kdo při novoluní uvádějí ve známost, co by tě mohlo potkat. (Izajáš 47:9-13)

Babylon nezachránili ani astrologičti hvězdo- a mrakopravci, kteří zírali na hvězdy a předpovídali budoucnost. Ti všichni jsou odsouzeni, sami shoří! Jak Bůh trestá národy? Uvalí na ně bezdětnost a vdovství, jako na Babylon. Nezdá se vám, přátelé, že náš národ, a mnohé, obzvláště evropské národy s křesťanskou tradicí, jsou nejen duchovně, ale i tělesně neplodné a jalové? Neplodnost je matka zmaru. Bezdětný národ končí. Bůh jedná s nevěrnými jednotlivci i národy velmi účinně. Nerozmnoží je!

Mnoho pověřivých lidí má sklony k různým náboženským praktikám, tedy i k pravé víře v Ježíše Krista. Sklon jistě neznamená spásu; sklon je první krok k obrácení.

- ♦ Jeden muž, jménem Šimon, který tam žil, už dlouhou dobu svou magii uváděl v úžas samařský lid; říkal o sobě, že je v něm božská moc. Všichni prostí i významní mu dychtivě naslouchali a říkali si: "On je ta božská moc, která se nazývá Veliká." Poslouchali ho ve všem proto, že na ně dlouhý čas působil svou magií. (Skutky 8:9-11)

Někdy lidem stačí pár kouzel, které se zdají být pravými, a věří. S důvěrou vkládají naději v pomyslné nadpřirozeno. To je pověřivost, to je pavíra. Těm je třeba zvěstovat pravého Boha.

- ♦ ... uvěřili Filipově zvěsti o Božím království a o Ježíši Kristu, dávali se pokřtít muži i ženy. Tu uvěřil i sám Šimon, dal se pokřtít, byl stále s Filipem a nevycházel z úžasu, když viděl, jak se tu dějí veliká znamení a mocné činy. (Skutky 8:12-13)

Až potud vše zní dobře. Člověk, který se zabýval okultní magií a pověrami, uvěřil. Přesto, "uvěření" nemusí být počátkem legitimní spásy. Člověk může také "věřit" pouze z prospěchu. Člověk totiž nemůže přistoupit k Ježíši ze zjištěných důvodů, jako se vstupovalo do komunistické strany. To by byla pojistka a zdroj dobrého živobytí.

- ♦ Když Šimon viděl, že ten, na koho apoštolové vložili ruce, dostává Ducha svatého, nabídl jim peníze a řekl: "Dejte i mně tu moc, aby Ducha svatého dostal každý, na koho vložím ruce." Petr mu odpověděl: "Tvě peníze ať jsou zatraceny i s tebou: Myslíš sis, že se Boží dar dá získat za peníze! Tato moc není pro tebe a nemůžeš mít na ní podíl, neboť tvé srdce není upřímné před Bohem. Odvrát se proto od této své ničemnosti a pros Boha; snad ti odpustí, co jsi zamýšlel." (Skutky 8:18-22)

Apoštolové účinně potírali jakoukoliv magii. Pán Ježíš Kristus není a nemůže být objektem naší pověřivosti. Podívejme se na Elymase:

- ♦ Ale Elymas, ten kouzelník, tak se totiž vykládá jeho jméno, vystoupil proti nim a snažil se odvrátit místodržitele od víry. V tu chvíli Saul, kterému říkali také Pavel, byl naplněn Duchem svatým, upřel na Elymase zrak a řekl: "Ty svůdce všeho schopný, synu ďáblův, nepříteli Boží spravedlnosti, kdy už přestaneš podvracet přímé cesty Páně? Nyní na tebe dopadne Boží trest: Oslepněš

30 ZÁPAS O DUŠI

a neuzříš sluneční světlo, dokud se nad tebou Bůh neslituje." Tu Elymas náhle obestřela mrákota a tma, tápal kolem sebe a hledal, kdo by ho vedl za ruku. (Skutky 13:8-11)

Co by se tak asi stalo, kdyby dnes všichni, kdo se zabývají kulturními naukami, oslepli? Myslím, že by byl konec s pověrami hned a okamžitě. Pověry a okultismus odvádí vždy a bez výjimky od Boha, Otce Pána Ježíše Krista, i když se jeho jménem může kdekdo zaštitit.

Zde musíme rozlišovat mezi okultismem a zábavnými triky varietních "kouzelníků". Jejich zručnost a um nepatří do duchovní definice kouzelníků. Ti nepřipisují svým trikům žádné nadpřirozeno, ale jen důvtip a šikovné prsty. Eskamotérství není magie. Ti, kdo však svým kouzlům a předpovědím připisují nadpřirozeno, to jsou ti kouzelníci, před nimiž jsme varováni a musíme udržet naše sklony k pověrčivosti na uzdě. Jejich konání od pravé víry v Ježíše Krista odvádí. Začneme se totiž zabývat jejich předpověďmi a na spásné vykoupení z našich hříchů skrze Pána Ježíše Krista zapomeneme. Podívejme se, jak se jistý zlý duch projevoval - pracoval a duchovně zotročil ženu, která předpovídala budoucnost.

◆ *Když jsme jednou šli do modlitebny, potkala nás mladá otrokyně, která měla věsteckého ducha a předpovídáním budoucnosti přinášela svým pánům značný zisk. Chodila za Pavlem a za námi a stále volala: "Toto jsou služebníci nejvyššího Boha. Zvěstují vám cestu ke spáse." A to dělala po mnoho dní. Pavlovi to bylo proti mysli, obrátil se proto na toho ducha a řekl: "Ve jménu Ježíše Krista ti přikazuji, abys z ní vyšel!" A v tu chvíli ji ten zlý duch opustil. Když si její páni uvědomili, že tím přišli o svůj zisk, uchopili Pavla a Silase a vlekli je na náměstí před městskou správou. Tam je předvedli před soudce a řekli: "Tito lidé pobuřují naše město ..." (Skutky 16:16-20)*

Na tomto textu vidíme hned několik poučných skutečností. Nejprve vidíme, že věštění, pakliže je pravé, a nejde jen o obyčejné výmysly, má svůj původ v duchovní bytosti, která přebývá a namlouvá věštění lidskému prostředníku, médiu, v tomto případě mladé otrokyni. Duch úspěšně radil, jak mají majitelé otrokyně investovat. Dejte mi jen několikadenní vhléd do cen cených papírů na světových burzách, a co nevidět budu milionářem a záhy miliardářem. Myslíte, že je to jen nějaká starodávná biblická báchorka? Není! Snad každý druhý měsíc mi chodí poštou z Ameriky nabídka, abych si objednal služby investiční astroložky, jinak profesorky matematiky. Ani bych se nedivil, kdyby rady finančních astrologů byly výnosnější, než rady pragmatických prognostiků ekonomických trendů. S pomocí počítačů má současná finanční astrologie, jinými slovy matematická psychologie, skvělou budoucnost. Přiznávám, že mne občas přepadne pokušení alespoň jedním okem nahlédnout, co se na trzích bude dít, ale vím, že bych vztáhl ruku po zakázaném ovoci. Protože znám výše citovaný verš, neodvážím se dopisy ani otevřít. Každý dopis raději házím do koše.

Mladá otrokyně měla pravdu a byla užitečná svým pánům. Dobře jim radila a měla pravdu i v tom, když neustále volala: "Toto jsou služebníci nejvyššího Boha. Zvěstují vám cestu ke spáse."

Proč to bylo Pavlovi proti mysli, když přece mluvila pravdu? Pavel věděl, kdo z ní mluví. A to platí i pro nás. I kdybychom se mohli dozvědět, co se v budoucnosti skutečně vyplní, utíkejme od takových poradců pryč jako Josef utíkal od svůdné ženy.

Na světě není nic nového. Pověry jsou staré jako lidstvo samo. Falešní proroci, astrologové, věštky, vědmy a všichni ostatní odváděli od Boha Židy a pohany dříve a odvádějí i dnes.

◆ *Toto praví Hospodin proti prorokům, kteří svádějí můj lid: Když mají svými*

zuby co kousat, mluví o pokoji; když pak jim někdo do úst nic nedá, vyhlašují proti němu svatý boj. Proto vám nastane noc bez vidění, tma bez věštby. Nad těmi proroky zajde slunce, den se nad nimi zachmuří. Tu se budou jasnovidci stydět, rdít se budou věštcí, všichni si zakryjí ústa, neboť Bůh neodpoví. Já však jsem naplněn mocí, duchem Hospodinovým, právem a bohatýrskou silou, abych mohl Jákobovi povědět o jeho nevěrnosti, Izraeli o jeho hříchu. Slyšte to, představitelé domu Jákobova, vůdcové izraelského domu, vy, kteří si hnusíte právo a přeručujete všechno, co je přímé!

(Micheáš 3:5-9)

Čarodějové a falešní proroci jsou samozvanci. Jejich vhléd do budoucna nemůže být stoprocentní. Okultní věštcí a čarodějnice mohou mít pravdu, určitý vhléd do budoucnosti, ale zdaleka neznají vše. Jsou stvořené bytosti jako jsme my. Omezená bytost má jen omezené znalosti, ale možnosti zneužívat lidskou prostoduchost jsou téměř neomezené. Prorocství jasnovidců jsou vesměs pozitivní. Špatné zprávy se neprodávají dobře a proto musejí být omítnuty, aby vypadaly dobře:

♦ Její proroci jim všechno nahazují omítkou, mají šalebná vidění a věští jim lživé věci. Říkají: "Toto praví Panovník Hospodin", ačkoli Hospodin nepromluvil.

(Ezechiel 22:28)

Jeremjáš odhaluje falešné proroky, kteří prorokují mír a prosperitu. Podobně prorokují různí dnešní duchovní, že Pán Bůh je milující a proto všechny spasí:

♦ ... hle, proroci jim říkají: Nespatříte meč a hlad mít nebudete, nýbrž dám vám na tomto místě pravý pokoj." Hospodin mi řekl: "Ti proroci prorokují mým jménem klam. Neposlal jsem je a nepřikázal jsem jim to a nemluvil jsem k nim. Prorokují vám klamné vidění, nicotnou věštbu a lest vlastního srdce.

(Jeremjáš 14:13-14)

Prorocství vycházelo z jejich srdce, ne z Božího srdce. Předpovědi jsou buď jejich vlastní výmysly, nebo polopravdy, tedy odhalené lži démonických bytostí, padlých andělů. Hospodin učiní přítrž všem klamným a dobře znějícím věštbám, které jsou lidé vždy ochotni poslouchat:

♦ ... Blízko jsou dny, kdy se splní všechna vidění. Už nebude uprostřed izraelského domu žádné šalebné vidění a lichotivá věštba.

(Ezechiel 12:24)

Děsím se dnešních moderních proroků v církvích, kteří prorokují ve Jménu Hospodina neurčitá prorocství. Bojím se o ně. Byl jsem svědkem takového prorokování několikrát; i mně prorokovali pozhnanou misijní službu. Modlil jsem se - *Bože, buď shovívavý*. Podobné pochlebování totiž může v člověku vyvolat duchovní pýchu a často neuvážené rozhodnutí. Jak často jsou křesťané odstrašujícím příkladem zbrklosti! Neberme následující varování na lehkou váhu:

♦ Mnozí mi řeknou v onen den: 'Pane, Pane, což jsme ve tvém jménu neprorokovali a ve tvém jménu nevymítali zlé duchy a ve tvém jménu neučinili mnoho mocných činů?' A tehdy jim prohlásím: 'Nikdy jsem vás neznal; jděte ode mne, kdo se dopouštíte nepravosti.'

(Matouš 7:22-23)

Křesťané, stejně jako Židé Starého zákona, by měli být opatrní, aby netvrдили něco ve Jménu Boha, z nutkání vlastní iniciativy, aniž by to byla pravda! Falešní a rádobyporoci prorokovali dříve a prorokují i dnes. Jejich vidění je šalba a jejich věštba lež.

♦ Říkají "Výrok Hospodinův", ale Hospodin je neposlal, a přece čekají na potvrzení slova. Copak jste neviděli šalebná vidění a nezvěštovali lživou věštbu? A přece říkáte "Výrok Hospodinův", přestože jsem já nepromluvil." (Ezechiel 13:6-7)

Říkat "Hospodin řekl" - a pak následuje nějaké nic nového neříkající prorocství,

32 ZÁPAS O DUŠI

je troufalost, náboženská pověra v té nejnebezpečnější formě.

Kdo není pevně zakotven v Bohu, žije ve strachu, bojí se kde koho a kde čeho! A skutečně, máme se proč bát! Naše srdce je totiž ten nejúskočnější generátor strachu. Proto vkládáme naději v ochranné síly mimo pravého Boha a věříme pověrám. Proto chceme slyšet jen uhlazené věštby.

◆ *Bůžkové mluvili ničemností, co viděli věštcí, byl klam; rozhlašují šalebné sny, přeludem utěšují. Proto táhl lid jako stádo, ujařmený, bez pastýře. (Zacharjáš 10:2)*

Přeludná útěcha - to je největší nebezpečí, jaké si můžeme představit. Všechna náboženství jsou přeludné útěchy! Slibují, že v konci konců pro každého všechno dobře dopadne; důležitá je víra - hlavně když v něco nebo v někoho věří. Věřit v cokoliv kromě Boha - Otce Pána Ježíše Krista - je marný přelud, nic jiného než pověra.

Kolikrát mají okultní věštcí a čarodějnice pravdu. Skutečně, jisté duchovní bytosti, lépe řečeno démoni, jim mohou vnuknout určitý vhled do budoucnosti. Démoni však zdaleka neznají vše. Jsou stvořenými bytostmi jako jsme my. Omezená bytost má jenom omezené znalosti.

Všimněme si, že pověřivost, modlářství a čarodějnictví má původ v lidské svévoli. Věříme pověrám ne proto, že bychom byli neinformovaní, ale proto, že nechceme věřit pravému a jedinému Bohu:

◆ *Skutky lidské svévole jsou zřejmé: necudnost, nečistota, bezuzdnost, modlářství, čarodějství, rozbroje, hádky, žárlivost, vášeň, podlost, rozpory, rozkoly, závist, opilství, nestřídmost a podobné věci. Řekl jsem už dříve a říkám znovu, že ti, kteří takové věci dělají, nebudou mít podíl na království Božím. (Galatským 5:19-21)*

Za zmínku stojí také různé talismany. Ty jsou jako tesané modly. Snad nejvíce jich uvidíte v Asii. Talisman a modly

má kde kdo. Taxikářům visí pro štěstí i modlení na zrcátku.

◆ *Vyhladím tvé tesané modly a posváté sloupy z tvého středu; dílu svých rukou se již nebudeš klanět. (Micheáš 5:12)*

To znamená, že pověřiví lidé, ti, kteří doufají v talismany, ti, kteří doufají v kouzlo karet, křišťálových koulí a planet, ti, kteří doufají v bůžky, podle nichž to všechno nějak jaksi taksi každému projde, nespátrí Boha, ale budou se sytit na věky sami sebou. Uvedu další zajímavý verš:

◆ *Vzdor je jako hříšné věštění a svéhlavost jako kouzla a ctění domácích bůžků. Protože jsi zavrhl Hospodinovo slovo, i on zavrhl tebe jako krále. (1. Samuelova 15:23)*

Zde zajisté nejde o vzdor zlu ani o svéhlavou spravedlnost. Jde o vzorování pravdě a vědomé svéhlavé lpění na lži. Hříšné věštění je nepravdivé věštění, které nemá s pravdou nic společného. Svěhlavé uctívání bůžků, amuletů, talismanů, rituálů, vede do záhuby. Vše začíná již tak "nevinými" projevy, jako je držení palců. Když vidím všechny knižní tituly okultních nauk na pultech našich knihkupectví, jichž jsou na stovky, nemohu nevzpomenout na tento verš:

◆ *Toto praví Hospodin, tvůj vykupitel, který tě vytvořil v životě matky: "Já jsem Hospodin, já konám všechno: sám nebesa roztahuji, překlenul jsem zemi. Kdo byl se mnou?" Hospodin ruší znamení žvanilů a z věstců činí pomatence, obrací mudrce nazpět a jejich poznání mate. (Izajáš 44:24-25)*

Okultní knihy jsou podle tohoto verše žvásty a napsali je pomatenci, jejichž mysl osobně zatemnil sám Bůh! Kdo obstojí? Nikdo! Bůh nařídil starozákonním židům, jak mají naložit se všemi těmi, kdo se zabývají okultním prorokováním a věštěním. Kdyby tyto zákony promlouvaly do srdce i nám a platily dnes, myslím, že by okultní vědy brzo zašly.

STRUČNÁ ÚVAHA O VÝCHOVĚ

- ♦ *Čarodějníci nenecháš naživu. Kdokolí by obcoval s dobytčetem, musí zemřít.*

(Exodus 22:17-18)

Trestem za hádání z karet stejně jako za sodomii byla smrt. Bůh potrestá každou zvrácenost, modláře i čaroděje, nikdo z nich nebude v království nebeském. Dále:

- ♦ *Muž či žena, v nichž by byl duch zemřelých nebo duch věštecký, musejí zemřít. Ukamenuj je. Jejich krev padni na ně.*

(Leviticus 20:27)

Dnes se smrti netrestají téměř žádné přestupky, snad až na výjimky v muslimském světě. Pokud nepocítíme bázeň před Hospodinem, zůstaneme obětí nečistých sil. Co máme tedy dělat? Musíme si uvědomit, že Bůh se nemění a nemění se ani Jeho pohled na věc. Princip trestu smrti za tyto přestupky stále platí, zůstává nezměněn - vždyť ti, kdo se zabývají okultismem, budou navěky odděleni od Pána, propadnou druhé smrti. Představme si, že by byl dnes usmrčen každý autor snáře; i ten, kdo jen čte snáře, je modlář. Situace je velmi vážná!

- ♦ *Hospodina, svého Boha, budete následovat a jeho se budete bát, budete dbát na jeho příkázání a poslouchat ho, jemu budete sloužit a k němu se přimknete. Avšak takový prorok nebo ten, kdo hádá ze snů, bude usmrčen, protože přemlouval k odpadnutí od Hospodina, vašeho Boha, který vás vyvedl z egyptské země a vykoupil tě z domu otroctví. Chtěl tě svést z cesty, po které ti Hospodin, tvůj Bůh, přikázal chodit. I odstraníš zlo ze svého středu.*

(Deuteronomium 13:5)

Modlářství a pověřivost nás vedou zpět do spárů pohanských božstev a jsou hlavním důvodem všeobecné nevěry. Veškeré modlářství je součástí polyteistických systémů, které odstraňují ze srdce pravého Otce, Ježíše Krista.

-pst-

Když před nějakým časem vyšly knihy dr. Campbella "Potřebuji tvou lásku" a "Hledám svou cestu", objevil se přede mnou jakoby nový svět - svět rodičovské lásky. Autor - pediatri s dlouholetými zkušenostmi, ale také otec čtyř dětí - líčí v knihách hlavní zásady správné výchovy. Základní myšlenka obou knih (první pojednává o výchově malých dětí, druhá o výchově dospívajících) se dá shrnout do teze: problém výchovy netkví v tom, že by rodiče své děti nemilovali, ale v tom, že jejich děti o jejich lásce neví nebo o ní pochybují. Autor pak ukazuje, jak různé mají a mohou rodiče svým dětem prokazovat lásku. Uvádí i řadu příkladů, takže knihy jsou velmi praktické. Jsou také čtivé a emocionálně neobyčejně silné.

Přečetl jsem je obě v době, kdy jsem ještě nebyl otcem, ba nebyl jsem ještě ani ženatý. Rady v oblasti projevování lásky druhým lidem mě však velmi hluboce zasáhly. Začal jsem měnit - mnohdy bezděčně - své chování k rodičům, přátelům, dětem na táboře, který jsem vedl... Pokoušel jsem se dávat těmto lidem najevo lásku. Po několika měsících jsem si všiml, že se mé vztahy k okolním lidem skutečně proměnily.

Po čase jsem se oženil, narodily se nám děti. Přišly nové prožitky, jako otec jsem se dostal do situací, které jsem neznal. V těch chvílích se mi stávalo, že se mi v mysli objevovaly rady z knih dr. Campbella: "Teď řekni synovi, že ho máš rád. Nevadí, že je mu teprve rok a neví, co to znamená. A teď ho obejmí. A teď si k němu sedni a povídej si s ním - ale jen s ním, aby věděl, že je pro tebe důležitý..." Poslušně jsem dělal to, co jsem cítil jako správné a samozřejmé, ale co by mne asi bez oněch knih nenapadlo říkat a dělat tolikrát za sebou.

Dost často chodím na přednášky do škol. Vyprávím dětem o partnerství, lásce, o mezilidských vztazích, ale také o rodině. U dospívajících dětí se velmi často setkávám s nejistotou; většina jich rozumově připouští, že je rodiče asi mají rádi, ale nejsou si tím zas až tak jisti. Tato nejistota je velmi trápí a právě ona je mnohdy příčinou hlubokých vnitřních krizí, narkomanie, příslušnosti k různým extrémním skupinám, podlehnutí sektám či zahájení předčasněho sexuálního života. Jednou, bylo to na základní škole v Nymburce, jsem udělal experiment. Využil jsem termínu přednášky o rodině (bylo před Vánoce-mi) a poradil jsem dětem, aby knihu dr. Campbella o výchově dospívajících dětí daly svým rodičům pod stromeček. A skutečně, asi deset dětí si u mne knihu objednálo a rodičům ji dalo. Po několika měsících jsem se do třídy vrátil. Tři děti mi potvrdily, že po přečtení knihy se jejich rodina změnila.

Před několika dny se konaly v Tachově předvánoční trhy. Občanské sdružení Den nabízelo na stánku mimo jiné i zmíněné knihy o výchově. Když jsem na ně rodiče upozorňoval, dávali mi většinou najevo, že něco takového nepotřebují. Zvláště otcové jako by nepotřebovali rady nějakého odborníka pro výchovu dětí. Přitom je všeobecně známo, že vztah otec - syn patří mezi nejkonfliktnější vztahy vůbec.

Napadá mě, jaký je to paradox: Já jako učitel jsem musel studovat řadu let, dělat zkoušky z různých - i nesmyslných - předmětů (např. teorie řízení či staroslověnština), abych mohl ve škole učit děti pravopis. Jak dlouho ale kdo studuje předmět "rodičovství"? Přitom - co je závažnější: když napíšeme špatně i/y, anebo když naše děti z nedostatku lásky skončí v nějaké zhoubné sektě či ve čtrnácti letech musí jít dcera na potrat?

Rodičovství se skutečně nikde nevyučuje. Je pravda, že nám mnohdy někdo radí: babička, sousedka, odborník. Tyto rady však mohou způsobit

mnoho škody, pokud pomíjejí základní potřeby dítěte: potřebu rodičovské lásky, pocit bezpečí a vědomí rodičovské autority. Jako příklad může posloužit rada tzv. odbornice v časopise pro maminky Betyнка, která naprosto suverénně tvrdí, že je nutno jedenáctiletému dítěti v rámci prevence nakažení virem HIV vysvětlit, co je to felace a anální koitus. To jsou rady hodné majitele klubu pedofilů. A maminky se těmito radami řídí, přičemž neuvažují o velikosti poškození psychosexuálního vývoje vlastního dítěte, za něž však nesou odpovědnost pouze ony samy!

Jsme moderní rodiče, všechno už umíme. Radí nám přece odborníci! Přitom se stydíme koupit skutečně dobrou knihu o výchově. Knihu, která nás bude učit dávat najevo lásku. Knihu, která nám může pomoci - i bez vysvětlení pojmu felace - učinit naše děti šťastnými.

A tak se mnou jistě budete souhlasit, že potřebujeme najít skutečnou moudrost, abychom se uměli správně zorientovat. O této moudrosti mluví Bible v knize Přísloví, že volá na nároží plném hluku: *"Dokdy budete, vy prostoduši, milovat prostoduchost..., hlupáci poznání nenávidíte?"* Odpověď musí každý z nás sám.

- Petr Vaďura -

FENOMÉN PANENKY BARBIE

Bez nadsázky můžeme říci, že hra-vost dětí je skutečnou hybnou silou jejich intelektuálního rozvoje. V minulosti uváděly děti do světa dospělých hračky a právě panenky v tom sehrály svoji nezastupitelnou roli. Dnes stojí rodiče na rozcestí, které může významným způsobem ovlivnit způsob hraní a citový vývoj dětí. Dětský svět obohacuje představitost a tvořivost dospělých daleko více, než děti samotných. Snad právě proto většina hraček dětí rychle omrzí a čím více jich mají, tím méně si

s nimi hrají. Děti se stávají konzumenty hraček, ale ne tvůrci her a zábavy.

Prvním příkladem je prototyp panenky Barbie - její ženská forma se objevila nejdříve v Německu v kreslené podobě tipů téměř před padesáti lety. Krátce nato se stala maskotem dálkových řidičů. Proporce panenky pro dospělé odpovídaly představám mužů o dokonalé ženě. Stačilo dokonalou postavu obléknout a panenka se v téměř nezměnné podobě stala miláčkem holčiček. To se psal v Americe rok 1959. Ale to byl jen začátek. Barbie způsobila největší revoluci ženského myšlení tohoto století, dokonce větší, než když si ženy vybojovaly volební právo a právo na vzdělání. Vzorem dívčího světa se stala dokonale formovaná, dokonale upravená, dokonale krásná a věčně mladá Barbie. Dříve snad každá holčička toužila po tom, že jednou bude maminkou, ale dnešní holčičky nebaví chovat, oblékat, krmit a přebalovat panenky vypadající jako živá miminka. Místo toho neúnavně oblékají, upravují a kombinují rafinované způsoby ženské tvořivosti na Bárbince a vytvářejí si zcela unikátní vztah k proporcím vlastního těla.

Do života panenky Barbie patří řada exotických zvířátek a domácích miláčků. Má jezdeckého koně, psa i vlastní zoologickou zahradu. Barbie má mnohápokojový dům, sportovní automobil, rekreační i terénní vůz, přívěs, vodní skútr, člun, bazén a mnoho dalších vymožeností. Aby na vše nebyla sama, má okruh přátel a sourozenců, ale tradiční rodinné vazby budeme v životě Barbie hledat těžko. Na svatbu si sice holčičky s Bárbinkou mohou hrát, ale svatba je asi něco stejně neskutečného, jako když si holčičky hrají na princezny. Nevím, jestli si ještě holčičky hrají s Barbie na maminku a na tatínka, ale maminky a miminka zřejmě patří do světa pohádek. Manželství je přežitek a mateřství by se mohlo stát konečnou stanicí postrádající další životní dobrodružství a vzrušení.

V životě Bárbinky hraje neurčitou roli mužský protějšek Ken. Většinou zůstává v krabici nebo kuffíku s garderóbou, kde holčičkám připomíná, že na světě jsou také muži, ale sám je během hry malých parádnic zcela zbytečný. Barbie se tak stává vzorem na sebe upřené a rafinované ženy, která podobně jako všechny hrdinky televizních seriálů dobývá srdce nejrůznějších svalovců. Televizní Bárbinky z masa a kostí hypnotizují svět sotva -náctiletých dívek a mladých žen v nekonečných seriálech z Hollywoodu, Beverly Hills a Dallasu.

Barbie představuje prototyp moderní emancipované ženy. Je samostatná, nezávislá, obdivovaná, úspěšná, slavná, krásná a žije ve společenském víru událostí. Reálný svět panenky Barbie připomínají jen slušivé uniformy zdravotních sestřiček, paní doktorek nebo letušek. V jedné z mnoha rolí vystupuje jako paní učitelka. Není divu, že mladické dívky sní o světě královen krásy, modelek, hereček, televizních hlasatelek a sex symbolů. Ty, které nemají proporce zrovna akorát, se trápí nejrůznějšími dietami a hladovkami. Nejsou sice hvězdami titulních stránek magazínů, ale o to více mohou zářit jako hvězdičky na diskotékách, kde rozvíjejí svůj bárbínkovský šarm i rozum. Jen málokterý disko Ken má pro svou Bárbinku připravené sportovní auto, člun a ve stáji konička - ale to je pak skutečný svět strašně chudý a nudný. Pokud si někdo myslí, že bárbínkovský model nemá na budoucí vztah mužů a žen vliv, je na velkém omylu. Každá žena si v dětství vytvoří obraz svého prince. Tento vnitřní obraz a očekávání je trvale formován (spíše deformován) světem televizních svalnatců s tymolínovým úsměvem. Jízda rychlým autem s Bárbinkou v náručí má ke skutečnosti také daleko. V opravdovém životě se pak stává, že vztah Barbie-Ken je sociologickým případem pro právníky v rozvodových tahanicích o majetek a klinickým případem pro psychology, psychiatry a léčebná zařízení.

Přestože je Barbie panenkou mnoha generací a dnes by mohla být již babičkou, nestala se ani maminkou, ani manželkou. Moderní Bárbínka kvůli své kariéře odkládá nejen manželství, ale i mateřství na pozdější dobu. Mateřství je spíše znakem biologického nedoplnění. Bárbínka zatím nemá ve své sbírce miminko ani kočárek, ale má ochrnutou přítelkyni, která je na vozíčku.

Panenko Barbie vytváří v srdci dívek představu o lidském štěstí vyplněném spoustou věcí a lidí, které podle libosti vyměňujeme a odkládáme. Vnější svět je plný věcí, ale uvnitř je prázdný a pustý. Díky nereálnému očekávání žen nemá svět mužů jasnou představu o roli své mužnosti, a pokud ji má, pak nevychází z otcovského vzoru hlavy rodiny, ale je to role formovaná pomocí akčních filmů, video her plných siláctví, zneškodněných nepřátel, dobývání žen a bravurního řidičského umění. Mužský prototyp - Ken, který nedokáže zajistit ženě pohádkový svět - je v očích ženy slaboch a budižkničemu. Dnes je všeobecně známo, že muži mají problémy v oblasti sebedůvěry a komunikace. To, že ustupují před přehnanými nároky žen, je příčinou ženské nespokojenosti a feminismu.

Mladé ženy očekávají od života víc, než být manželkou a matkou. Zabývají se především samy sebou. Od šedesátých let se ženské proporce a nároky na krásu výrazně vyprofilovaly. Majitelky prvních Bárbínek jsou dávno zralé ženy, ale kult dokonalé postavy, mladistvého vzhledu a dětinského chování provází přestálé holčičky dál. Na co nestačí genetika, to poopraví kosmetika. Továrny syntetických iluzí produkují umělý svět krásy bez vady a vrásek, a slouží nejen dívkám a ženám, ale i mužům. U nás zatím kult věčného mládí není tak očividný, ale v celé řadě západních zemí se stal užasným finančním zdrojem příjmů salónů krásy a klinik plastické chirurgie.

Nevím, zda éra vyhublých těl nastoupila s Twiggy, ale spíš věřím tomu,

že Twiggy se stala první obětí vizáže Barbie. Ještě před nějakými dvaceti lety byly diagnózy jako anorexie a bulimie - tedy zažívací poruchy žen (nikoliv mužů) - téměř neznámé pojmy. Dnes se setkáváme s ženami a dívkami vyhublými na kost stále častěji. Bulimií trpí každá 20. žena a každá druhá drží dietu. Nejruznější diety patřily k životu slavných a krásných žen, hereček a modelek, u nichž touhu a potřebu mít postavu přesně vymodelovanou ještě chápeme, ale snahu dívek, u nichž se sotva probouzí puberta a už drží extrémní diety, můžeme pokládat za chorobný stav. Touha po dokonalé postavě je počátkem vlekých chorob a mentálních poruch v budoucnosti. Místo toho, aby dívky prožívaly radost, která je vlastní bezstarostnosti a svěžesti mládí, prožívají agonii sebepozorování. Idolem dívčího světa jsou manekýnky, které mají k průměrným ženským proporcím těla hodně daleko.

Skoro čtyřicetiletá historie panenky Barbie představuje prototyp ženské soběstačnosti a marnotratnosti. Malé holčičky dostávají první lekce ženské marnivosti, emancipace, materialismu a rafinovanosti módních trendů v době, kdy je jejich mysl velice tvárná. Od dětství jsou programovány, aby se staly konzumenty masové módní uniformity.

Ten, kdo má možnost poznat (vidět) pokoj amerického děvčátka v době bárbínkovského poblouznění, objeví dokonalou a dokonanou paralelu. Skříně a šuplíky jsou plné oblečení na jedno použití, které obvykle končí v popelnici nebo dobročinných sběrnách šatstva. Děti ze sebou nechávají na zemi vše, co ze sebe svléknou. Všude jsou jen hromady zmuchlaného šatstva. V neustále přehrabovaném množství hadříků nemá nic své místo. Moderní rodiče děti za nepořádek nepesknou a raději do dětských pokojů ani nevstupují. To, co se nachází za zavřenými dveřmi, je privátní svět dítěte. V jednom okamžiku u mladých dívek nastává zlom. Nastupuje móda, která

nemá s garderobou žen nic společného. Veškerá ženskost mizí ve vrstvách nejroztodivnějších kreací a velikosti nejrůznějších cářů majících původ ve vetešnictví. V dospělosti se mnohé americké ženy chovají k oblečení stejně jako malé holčičky - oblečení bezmyšlenkovitě odhazují jako bezcenné třetky, ačkoliv za ně utratí většinu svého příjmu.

Módní časopisy a výrobci oděvů konzumní styl oblékání jen zdůrazňují. Módní návrháři mohou být fenoménu panenky Barbie nesmírně vděční. Trendy a módní doplňky se stávají důležitou součástí sebevědomí a prostředkem spokojenosti dívek. O tom, co právě letí, rozhoduje reklama, a výrobci oblečení se rádi přizpůsobují vkusu a vidění malých Bárbiček. Mění se styly, barvy, střihy, délky a tak se neustále vytváří a živí poptávka po něčem novém. Vyjmenovat všechny novinky každoroční nabídky návrhářů firmy Mattel by zaplnilo mnoho stránek.

Celkový počet dodnes vyrobených Bárbiček přesáhl miliardu panenek a každou vteřinu se někde prodají dvě panenky. Firma Mattel utrží každoročně jen za Bárbičky víc než 1,7 miliard dolarů. Jen málokterá firma si střeží tak přísně své návrhářské a vývojové oddělení jako výrobci hraček. Sběratelé Bárbiček mají každou sérii katalogizovanou. Do dnešního dne Barbie oblékla tisíce módních šatiček - od vycházkových a cestovních kostýmů přes sportovní úbory až po večerní, plesové toalety a svatební róby. Některé variace společenských oděvů v jednotlivých sériích dosahují ceny tisíců i desettisíců, nejen korun, ale i dolarů. Svět panenky Barbie zaplňují šminky, kosmetika, střevíčky na podpatcích, tenisová raketa, lyže, brusle, další sportovní pomůcky a odpovídající úbory.

Návrháři a výrobci důsledně dohlíží, aby dívky neobtěžovaly žádné stereotypy ženského světa. Tradiční rodinný život není pro budoucnost panenky Barbie komerčně přitažlivý. Společně

soužití muže a ženy slouží slečnám jako vzor tělesnosti, sexuální přitažlivosti a odpovědného plánování partnerských vztahů.

Co dodat? Malé holčičky si s panenkami, které vypadají jako živá miminka, přestaly hrát. Protože děti často nemají sourozence, o to více je vyjadřují své city k různým zvířátkům, pejskům, kočičkám, morčátkům a jiným. V obou případech se jedná o něco, co by nás mělo vést k zamyšlení, do jaké míry může ovlivnit výběr hraček myšlení a chování našich dětí a vnoučat.

-kas-

NESESMLNÍŠ

Nesesmlníš je jedním z příkazů Desatera. Ne, nebojte se, nebudu moralizovat. Nemohu se však vyhnout tomu, abych definoval smilstvo. Ohledně tohoto pojmu panuje v naší době určitá nejasnost. Ne každý ví, že pojem smilstva zahrnuje v sobě všechny pohlavní aktivity provozované mimo manželství. Pokud by se v dnešní době těšilo toto přikázání všeobecné účtě, vznikla by ve společnosti výrazná skupina obyvatelstva, která by nemohla legálně sexuálně žít. Patřila by k ní dospívající mládež, snoubenci, rozvedení, ovdovělí a osamělí lidé. Položil jsem si nedávno zajímavou otázku. Je nad jakoukoliv pochybnost jisté, že Bůh je dárce sexuality; a že sexualita je možná prapodstatou lidského života, elementárním životním projevem. Píseň písní naznačuje, že vyvěrá přímo z pramene Boží lásky, že je jejím projevem stejně jako Boží litość, soucit, milosrdenství a hněv: "Žár lásky - žár ohně, plamen Hospodinův." Otázka pak zní, proč tentýž Bůh nakonec veškeré mimomanželské "rozkoše" zakázal?

Na uvedenou otázku existují tři odpovědi. **První** je do značné míry alibistická. Zní asi takto: Boží jednání je v tomto bodě nepochopitelné a nám nezbyvá, než před ním sklonit hlavu.

Takový postoj se někdy skutečně vyplácí. V tomto případě se mi však nezdá vhodný. Myslím si, že máme lepší odpovědi.

Druhým příkladem je odpověď moralistů. Bůh omezil sex, aby lidé neklesli na úroveň zvířat. To určitě není nesprávná odpověď, vadí mi však, že je negativní. Boží jednání je představeno jednostranně. Bůh pouze vydává příkazy a nařízení a nedopřeje lidem žádnou radost.

Třetí odpověď je pozitivní a odhaluje Boží jednání jako moudré a prozíravé. Z knihy Genesis víme, že člověk je sexuální bytostí, ať chce, nebo nechce. Bůh nás stvořil ne jako lidi obecně, ale výslovně jako muže a ženy. Sex není pouze nahromaděná pudová energie, která patří k jakési nižší složce naší bytosti. Ne, naopak. Je to náboj veškerých projevů naší osobnosti, intelektuálních i emocionálních. Sexualita není sprostá, nýbrž tvořivá, ušlechtilá a pozitivní. Nelze ji redukovat pouze na pohlavní život. Domnívám se, že projevem sexuality v nás je i zájem o druhé lidi, úsilí o seberealizaci v práci i volném čase, éros probouzí myšlenky, city, přání a sny.

I v tomto světě existuje celá řada lidí, kteří se sexuálním životem nespíchají, dokud neuzavřou manželství. Někteří jsou vedeni bázní Boží, jiní mají prostě strach z AIDS. Na Západě údajně roste skupina mladých lidí, kteří chtějí poznat sex až po svatbě. Panenství a panictví se stává opět módní záležitostí. Snad. Pro někoho je však celá záležitost trýznivým problémem. Představte si člověka kolem třiceti let, který zatím neměl možnost navázat hlubší a perspektivní vztah a který chce z určitých důvodů odsunout sexuální život až do uzavření sňatku. Přesto si myslím, že to není situace úplně bezvýhodná. Takový člověk může nakonec místo založení rodiny objevit jiné hodnoty a věnovat se jim se stejnou oddaností, jako by se věnoval svým rodičovským povinnostem. Možná bude vní-

mavý vůči utrpení a potřebám druhých lidí. Stane se třeba onou příslovečnou vrbou, které můžete svěřit nahromaděné smutky a nepřijemnosti. Vrhne se na oblast, pro kterou jiní nemají dost energie, elánu a času. Svět kolem nás vypadá zanedbaně a nedá se zdaleka říci, že by se v něm nedalo už nic zlepšit.

Proč Bůh zakázal mimomanželský sex? Abychom objevili, co je život. Abychom poznali jeho bohatství, košatost a vícerozměrnost. Abychom k manželskému soužití mohli přistoupit jako vnitřně rozvinuté a zralé osobnosti, a ne jako nezodpovědní a nedorstlí pubescenti, kteří se na posvátném území chovají jako sloni v porcelánu.

- Martin Sk. -

ŠTĚSTÍ A ROZKOŠ NA PŘEDPIS

How do you do? - bývala společenská fráze, kterou používali lidé v anglicky hovořícím světě. Pozdravili se navzájem slovy: "Co děláte?" Dnes se vítají slovy - *How are you?*, tedy "Jak se máte?". Většina z nás se skutečně více zajímá o to jak se máme, případně jak se cítíme, než co děláme. Tento posuv se stal počátkem změn hodnot a celkového pohledu na smysl a kvalitu života.

Díky vyspělému lékařství a preventivní péči se většina lidí dožívá vyššího věku a má mnohem více volného času než kdykoliv dříve. Pokud volný čas nenaplníme nějakou smysluplnou činností, stává se, že i zcela tělesně zdraví lidé se cítí špatně. Hledají pomoc v ordinacích lékařů, a když ji nenajdou, obrací se na psychology, psychiatry, navštěvují kliniky, léčebny i léčitele. Ve vyspělých zemích si občané zvykli, že mají právo na lékařskou péči, a jejich očekávání klade na lékaře stále vyšší nároky. Stále častěji se stává, že ani nejlepší lékaři a nejmodernější chirurgické zákroky nemohou naplnit pacien-

tovo očekávání. Osamocených, stárnoucích a nemocných lidí přes veškerý lékařský pokrok neubývá, spíše naopak. Stále častěji je příčinou nemocného těla nemocná duše.

Nemocnou duši se až do nedávna zabývala především **psychiatrie**. Podle definice se psychiatrie zabývá dvěma podstatami člověka. První část **psyché** se obvykle překládá jako dech, duše, mysl a **iattreia** jako ošetřování, hojení nebo obnova duše. Psychiatrie, podobně jako medicína, má své meze. Ne všichni pacienti mají odvahu vyhledat pomoc psychiatrů nebo vysedávat do nekonečna v ordinacích psychologů či jiných odborníků na vnitřní já, lidskou duši, a podrobovat se psychoanalýzám. Proto se v medicíně stále častěji používají tzv. **psychoaktivní látky**, jež mají za úkol pozměnit náladu a sebevědomí člověka.

Nejrůznější účinky psychoaktivních látek znají lidé od pradávna. Doba, kdy stačila káva, alkohol, cigarety k navození pocitů uvolnění, radosti, spokojenosti a štěstí, je nenávratně pryč. Marihuana se stala symbolem revolty mladé generace. Měkké a tvrdé drogy si našly své uživatele nejen mezi mládeží a dospělými, ale patří k nim stále častěji i děti. Zdravotnické statistiky rok od roku registrují více uživatelů. Oblíbené jsou **SMART DRUGS**, které údajně zlepšují mozkové funkce, schopnosti se soustředit a vylepšují celkovou tělesnou i duševní vnímavost.

Jakmile je člověk na stopě čemukoliv, co vyvolává příjemné pocity, má touhu je maximalizovat. Výzkum a vynalézavost těch, pro něž psychoaktivní látky znamenají především zisk, jsou nevídané.

Svět výrobců a uživatelů je rozdělen na svět legálního a ilegálního užívání i obchodování. Síť narkomafie sužuje téměř celý svět. Nestačí osvěta, varování, ale zatím účinně omezuje výrobu, obchod a užívání drog jen trest smrti.

A protože jde o velké peníze, přizívuje se na závislosti lidských duší mnoho

profesí. Farmaceutické společnosti ruku v ruce s lékařskou profesí hledají pacienty a zákazníky stejně usilovně jako výrobci a distributoři ilegálních drog. Problém narkomanie se dotýká všech uživatelů psychofarmak.

Z anatomie víme, že přirozené psychické naladění osobnosti ve své chemické podstatě řídí **neuropeptidy**. Například **noradrenalin** působí asi na deset tisíc různých pocitových molekul, jejichž přesně daná funkce vytváří naši osobnost. Myšlení, pokud zapomeneme na lidskou duši, není skutečně nic jiného než soubor chemických reakcí, které probíhají v šedé kůře mozkové.

Z Božího slova víme, že lidské tělo je utvořeno z hlíny - což potvrzuje, že lidské tělo je jedinečná živá laboratoř, kde neustále probíhají chemické reakce, ale to není vše. Ve stručnosti můžeme říci, že životní energii získáváme z potravy. Ta umožňuje, aby draslík a další ionty prostupovaly biologické membrány, které proměňují naše myšlenky v nervové impulsy. Každá myšlenka formulovaná v našem mozku chemicky aktivuje nervové transitory. K tomu, abychom mohli existovat a přemýšlet, potřebujeme kyslík. Bez něj bychom se nezmohli ani na jedinou myšlenku a nevydali ani hlásku. Bez kyslíku by náš mozek odumřel během několika minut. Bez mechaniky proudění vzduchu hlasivkami bychom nemohli ani sápat, natož své myšlenky s někým verbálně sdílet. Ale protože člověk není jen chemická laboratoř, podívejme se na **psycho-farmaci** z biblického pohledu. V knize Genesis je psáno, že člověk je **psyché**, tedy duše živá. Co je to duše, o tom se mohou filosofové dohadovat do nekonečna. Podobně široké pole interpretace platí i o farmaci.

Původní řecké slovo "**pharmakeia**" mělo význam kouzelnictví, čarodějnictví, čarování a čarovné nápoje. Do stejné kategorie patří vyvolávání transů, vizí a halucinací - tedy kvality vjemů, které jsou v dnešní době nejbližší účinkům drog.

Je zajímavé, že jedním z významů slova farmacie je také smilnění, svádění a trávení jedy. Opiáty, hypnotika, halucinogeny a nejrůznější omamné látky jsou vyráběny a destilovány v pokoutních laboratořích, zatímco v ordinacích lékařů jsou vydávány předpisy na nejrůznější analgetika, sedativa a stimulanty na uklidnění dospělých. Pacienti předpokládají, že hlavním úkolem lékaře je vyhmátnout a předepsat ten pravý lék, který vše napraví. Novou módou se stala antidepresivní léčiva obsahující většinou serotonin, dopamin a další. Ještě do nedávna jsme věřili, že jednoho dne bude vynalezena zázračná pilulka, která nás ochrání od všech nemocí, bolesti a neduhů. Dnes doufáme, že bude vynalezen hormon nebo gen proti stárnutí a elixír optimismu a dobré nálady. Bible před jakýmkoliv zneužíváním farmak, která mění psychiku člověka nebo vyvolávají mystické tranzy, důrazně varuje.

Člověk je neodolatelně přitahován k transcendentním zkušenostem, a pokud je nemůže získat cestou přirozenou, hledá je způsobem nepřirozeným nebo i nadpřirozeným. Neurofarmakologové, genetičtí inženýři, molekulární biologové a mozkoví experti mapují mozkové a hormonální funkce, které ovlivňují naši emocionální stabilitu a definují nové psychonormy. Nová psychofarmaka slibují rychlé a jednoduché řešení každodenních problémů. Psychonormy a psycho-farmacie mohou a budou stále více ovlivňovat a určovat myšlení a chování člověka.

Neurofarmakologové, genetičtí inženýři, molekulární biologové a mozkoví experti pronikají do tajů mozkové chemie a hormonálních funkcí. Průlomová zázračná pilulka dostala název **PROZAC**. Ten byl původně určen klinicky nemocným lidem, ale byznys je byznys. PROZAC se stal miláčkem lékařů a hitem v řadách nejširší veřejnosti. PROZAC obsahuje syntetický hormon serotonin. Ten určuje a řídí naši citlivost na bolest, chuť k jídlu, impulsivní sexualitu,

spánek, krevní tlak, nálady, sebevědomí, sebeúctu a sebehodnocení. Dnes víme, že nedostatek serotoninu může způsobovat deprese, v horším případě může vyvolávat sebevražedné sklony. Depresemi dnes trpí kde kdo, a tak PROZAC lékaři předepisují kde komu.

Obrovský komerční úspěch PROZACU se stal předzvěstí nové řady tzv. drog životního stylu. Americké noviny, časopisy, Internet, televize až po samotný Wall Street šíří nadšení, které vzbudil další zázračný prostředek nazvaný **VIAGRA**. Slibuje super sexuální výkonnost pro impotentní muže a překonává vedlejší účinky některých léků. Reklama posouvá hranice stáří a slibuje spokojenější, zdravější a delší život. Snadno si dovedu představit, že obnovená sexualita mužů způsobí nejen vznik nových a kdykoliv dostupných sexuálních služeb, ale také řešení neplánovaného těhotenství. Blíží se doba, kdy budou drogy a sexuální služby pod kontrolou státu, stejně jako alkohol a nikotin dnes. Drogy se přesunou z ulice do lékařských ordinací, z prostituce se stane profesionální a početná profese a konečně může být obojí legalizováno.

Ze zkušenosti víme, že žádná sexuální revoluce nepřinesla to, co slibovala. Tělo můžeme ošálit antikoncepcí i pilulkou rozkoše, ale vzájemnou důvěru, lásku a manželskou intimitu, ani dobrou komunikaci nenahradí žádná pilulka. Samotná sexuální výkonnost nezaručuje štěstí a spokojenost. Konzumní sex za sebou zanechává úzkost, strach, nepokoj, prázdnotu, osamělost a bezvýchodnost. Je to bludný kruh.

Jak se zdá, psychoaktivní drogy budou odvádět lidstvo dál a účinněji od Božího volání a duchovního hledání, než jakákoliv ideologie v minulosti. O to víc bude neutěšený duchovní stav lidstva napravovat na míru šitá "pharmakeia". Zákonodárci a psychofarmaceutické společnosti již dnes drží trumfy **farmacie** ve vlastních rukou. Lékaři předepisují recepty na štěstí pro

PÁR SLOV O POSLUŠNOSTI

tělo i duši. To vše nazývá Boží slovo skutky lidské svévole, nepravosti a smilněním.

♦ *Skutky lidské svévole jsou zřejmé: necudnost, nečistota, bezuzdnost, modlářství, čarodějství (pharmakeia), rozbroje, hádky, žárlivost, vášeň, podlost, rozpory, rozkoly, závist, opilství, nestřídmost a podobné věci. Řekl jsem už dříve a říkám znovu, že ti, kteří takové věci dělají, nebudou mít podíl na království Božím. (Galatským 5:19-23)*

Ateistická indoktrinace ochudila duchovní rozměr člověka natolik, že materialista nezná Boží přítomnost ani působení Ducha svatého. Proto uspokojuje především svoji tělesnost, ale to ke štěstí nestačí. Nestačí ani hromadění hmotných statků. To vše je pomíjivost.

Duchovně mrtvý člověk hledá smysl života a nachází nejrůznější náhražky. Chemické řešení psychických a sexuálních problémů sice nabízí nevidané možnosti, ale stejně jako plastická operace nebo nejlepší kosmetika neprodlouží nikomu z nás život o jediný den, tak žádná pilulka nezmění trvale stav naší duše. Prázdnotu mohou ošálit na chvíli nejrůznější rekreační drogy, elixíry dobré nálady nebo antidepresiva na lékařský předpis. To vše jsou jen berličky, které podírají nalomenou duši duchovně mrtvého člověka.

Lék na nemocnou duši nenajdeme v ordinacích lékaře, ani v lékárně nebo v laboratoři, ale jen u svého Stvořitele. Obživit lidského ducha a vyléčit duši může pouze Pán Ježíš Kristus.

♦ *Hleďte však nejprve Boží království a jeho spravedlnost, a to všechno vám bude přidáno. (Matouš 6:33)*

- kas -

**Nikdy nechoďte pro radu
k lidem, když Bůh chce,
abyste se rozhodli před Ním.
Uděláte-li to, téměř vždy se
přikloníte na stranu satana.
- Oswald Chambers -**

Poslušnost - totž slovíčko, které slyšíme od narození. Slyšíme jej dokonce tak často, že nám zevšednělo, zaniklo v hluku denního života. Dnešní člověk neposlouchá rád ani autority, ani svědomí a už vůbec ne Boha. Je moderní, a proto se domnívá, že se musí řídit především chodem společnosti. V mnohém se podobá řidiči auta, které uvízlo v dopravní zácpě. Pomalu projíždí a nechává se řídit davem. Běda však, kdyby chtěl vybočit, nebo nějak jinak změnit směr jízdy. V tom momentě se stává ubohým cílem nadávek a zlostného troubení. Zkušenost jej naučila, že neposlouchat okolí se nevyplácí. Přizpůsobivost náladám okolního světa však někdy překračuje své meze. Často se s tím setkáváme v otázce vztahu k Bohu. Člověk prostě odmítá poslouchat Boha ze strachu z reakce okolí. Bojí se šípů lidských pomluv a troubení nespokojenosti. Obrací tak naruby vyznání ap. Petra, když z naivní vypočítavosti tvrdí: Lidi je třeba poslouchat, ne Boha (porovnej Sk. 5,29).

Jiným důvodem neposlušnosti člověka vůči Bohu je pýcha. Mnohým se to zdá být pod úroveň, aby se někomu podřízovali. Takového člověka můžeme přirovnat k okrasné rybce plovoucí v akváriu. I on si "plave" ve svém lidském světě, je obdivovaný a krásný, leč vůči Bohu němý. Od Boha je izolován vodním sloupcem, tedy sloupcem vlastních přání a tlustým sklem vlastní hrdosti. Mnozí z takovýchto lidí poznali, že chvíle štěstí bývají velmi záhy vystřídány opuštěností a zradou. Nejednou se pak ocitneme vytlačeni na okraji společnosti, zraněni na duši a zoufalí na duchu. V takovýchto situacích si snad i položíme otázku, zda by to bylo jiné, kdybychom poslouchali Boha? Dovolím si odpovědět: určitě ano! Bůh totiž nikoho nezradí a nikým nepohrdne. I když náš život nemusí být

procházkou růžovým sadem, žít jej v poslušnosti Bohu je ta nejlepší možnost, jakou jsem zatím poznala.

-teví- **PŘÍTEL LIDU**, duben 1998

TRENDY

Konec mužské nadvlády?

Fakta: ženy v USA ovlivňují a kontroly 80% všech rozhodnutí o koupi, počínaje nákupem potravin, automobilů, nemovitostí, rozhodují o tom, jak bude použito 75% rodinných příjmů. Jejich finanční podíl na zdravotní péči tvoří celé dvě třetiny medikodolarů. Ženy začínají jako podnikatelky dvakrát častěji než muži, jsou nejrychleji rostoucí skupinou uživatelů Internetových služeb. Vliv žen bude dále narůstat. V Americe získávají zralé ženy vrcholné a nejlépe placené postavení a funkce v zaměstnání. Podle odhadů sociologů budou za dvacet let vydělávat tři ženy z pěti víc než vydělávají muži. Osm milionů žen vlastní podnik a zaměstnávají osmnáct milionů zaměstnanců. Navíc, americké ženy mají před sebou vyhlídku na dědictví v řádu bilionů dolarů. Zatímco počet nezaměstnaných mužů v Evropě roste, u žen je tomu naopak.

Konec kultu mládí?

Globální demografický trend směřuje k tomu, že během několika příštích let budou senioři nejpočetnější skupinou obyvatel v řadě především vyspělých zemí. Dnešní starší generace je vzdělanější, zámožnější a zdravější, než dříve. Ti, kdo se narodili v padesátých letech, mají před sebou vyhlídky nejen dobrého zdraví a nezávislosti v pozdních letech, ale i vyššího průměrného věku. Budoucnost patří stříbrným šedinám.

Profesionální X-generace:

Dnešní zaměstnanci ve věku mezi dvaceti a třiceti lety jsou označováni jako generace X. Jsou ambiciózní, soutěživí, individualističtí, nebojí se změn a hledají neustále nové podněty a formy. Rychlost, neformálnost a riziko

jsou nejvýstižnější výrazy spojené s generací mladých a úspěšných manažerů.

Co je motivuje? Úspěch, flexibilní pracovní doba, možnost dalšího vzdělání, dobré finanční ohodnocení, zdravotní a penzijní zajištění. Jaké mají potřeby? Především v oblasti harmonického naplnění profesionální kariéry a osobního života.

N-generace:

Technologie je druhou přirozeností nejmladší generace. Dnešní děti a mládež od dvou do dvaadvaceti let používají Internet nejen ke komunikaci, ale i pro zábavu. V Americe měla tato generace před rokem 88 milionů uživatelů a každoročně jich přibývá. Stále více byznysů se orientuje na služby N-generaci prostřednictvím Web stránek, kde nabízejí své zboží, novinky a služby. Například realitní kanceláře umožňují zájemcům "virtuální procházku" nabízenými domy v daných lokalitách. Již dnes si můžete vybrat dům nebo byt svých snů kdekoliv v USA prostřednictvím Web stránek, aniž odejdete od obrazovky svého počítače nebo opustíte své město.

Škola pro zítřek

V listopadu 1997 se konal v Hirošimě mezinárodní seminář Organizace pro ekonomickou spolupráci (OECD) o budoucnosti školství. Britský expert profesor Hardgreaves prohlásil, že škola, jak ji známe dnes, má odzvoněno. Budoucnost je podle něho v domácím vyučování. Znalosti, které dosud zprostředkovává škola, budou stále více dětem přinášet média a síť Internetu. Tradiční školství neposkytne dětem dostatek prostoru pro samostatné přemýšlení a nevychová je k samostatnému vyjadřování. Pozornost žáka je upřena na zapisování poznámek; děti poslouchají výklad učitele dvakrát delší dobu než samy mluví. Nezanedbatelným problémem dnešních škol je škana dětí.

RNDr. Pavla Pelechová,
Ústav výzkumu a rozvoje školství

Elektronické učebnice

Školní správa v Los Angeles se léta potýkala s nedostatkem učebnic. Za pomoci společnosti XEROX byly do škol zavedeny elektronické učebnice. Výhodou elektronických učebnic je na jedné straně snadná změna nebo doplnění učebního textu a na druhé straně individuální tempo a dělení práce žáků s učebnicí. Nevýhodou učebnic je vyšší pořizovací cena rovnající se asi trojnásobku ceny knihy.

Hnutí nebo sekta?

Vznik křesťanského hnutí mužů v Americe - PROMISE KEEPERS (muži, kteří dodržují sliby) vzbuzuje mediální nelibost. Organizace vznikla před osmi lety a podle kritiků jde o nebezpečnou kombinaci politiky, sektářství a náboženského fanatismu. Hnutí je označováno za nejpravivější projev mužského šovinismu. Na začátku mělo čtyři tisíce členů. Dnes je jich víc než milion - jsou to ti, kdo věří, že muž je odpovědný za ženu a rodinu. Tito muži se veřejně zavazují, že budou vytvářet silné manželské svazky a rodiny založené na lásce, budou dodržovat duševní, morální a sexuální čistotu. Členové se řídí biblickými principy (Matouš 12,30-31 a Matouš 28,19-20). Takový slib je v dnešní době skutečně revoluční, a proto není divu, že jsou označováni za sektu, i když hnutí chybí celá řada prvků, podle nichž mohou být sekty identifikovány.

- Vybrala -kas-

OHLASY Z INTERNETU**Základem liberalismu je svoboda**

Máte-li takové názory a vyznáváte-li takové hodnoty, které prezentujete v tomto časopise, je to vaše věc. Já vyznávám úplně opačné. Bez liberalismu byste to nemohli dělat. Jeden z nás dvou by nebyl svoboděn.

Takže, na jedné straně v komunismu Vás nejvíc trápilo to, že nebyla svoboda, ale když ji máme, bojujete za to,

aby nebyla. Tímto se řadí křesťanství ke komunismu a ostatním ideologiím (myslím, že k jeho škodě).

A ještě něco. Chci, aby moje děti vyrůstaly bez sexuálních předsudků, které s sebou přináší množství problémů. Nikdo nemá právo mi v tom bránit. Piší-li největší moralisté, jaké problémy přináší bohatý sexuální život, je to podobné, jako bych já psal o negativním vlivu víry v Boha na duševní rozvoj člověka. Je jednoduše směšné dělat z nouze ctnost.

Ponechejme si tedy svoje názory stejně jako výchovu svých dětí jen pro sebe a o tom, která alternativa je pro ně lepší, ať rozhodne, jak vy říkáte, vůle Boží.

S pozdravem a nic ve zlém

- M. Barič -

Je základem liberalismu svoboda?

Rád se vyjádřím k prvnímu tématu vzpomínanému ve Vašem příspěvku. Sám se v posledním čase zabývám problémem totality, demokracie, liberálními myšlenkami a jejich vztahem k církvi. Já osobně cítím (a málokdo to takto vidí), že existují aspoň dvě roviny, ve kterých je možno o liberálnosti mluvit:

1. V časopise ZOD se popisuje konflikt liberálních a fundamentálních teologů. Plně se přikláním ke stanovisku redakce ZOD, že liberální teologie oslabuje až paralyzuje vnitřní sílu křesťanství. V principu totiž jde o zpochybnění neměnnosti (axióm). Jestliže fyzika jako exaktní věda staví axiómy, dělá to proto, že je pokládá za základní skutečnosti, které nepodléhají změnám. Na nich potom matematickým aparátem buduje složité teorie, které už změnám podléhají podle stupně poznání. Sám pokládám Bibli za neměnné Boží zjevení, které není možno interpretovat v každém století jinak. Myslím si, že s rostoucím poznáním by se teologové měli přibližovat ke skutečnému významu HISTORICKÉHO POZADÍ biblických spisů. V této oblasti samozřejmě po-

krok existuje, ale v každém případě jde o druhotné informace. Liberální teologové se však snaží proces vývoje přisoudit zásadním otázkám, čímž je dostávají ze sféry neměnných pravd do oblasti relativních výroků.

Vnitřní integrita Pisma Svatého je dána jeho jednoduchou, i jednoduchým lidem přístupnou pravdou, která odzbrojuje každého upřímně hledajícího člověka. Tento proces hledání je v první řadě touha po lásce, ochraně a stabilitě. Takový Bůh skutečně je - je Láskama, je všemohoucí a neměnný.

Zpochybňujeme-li neměnnost jako jeho pracovní prostředek, milujeme věčné bloudění bez možnosti zastavit se a upnout se na neměnný cíl. A tak život proteče skrze naše prsty a zanechá nás jako bytosti, které se nedokázaly zorientovat ve světě, který je plný lesklých, pohyblivých, ale marných cílů...

2. Liberalismus má s křesťanstvím třetí plochu i v politické rovině. Nejsou však tak vážné částečně i proto, že v tomto konfliktu si ještě jednotlivé strany neuvědomily svoje pozice a možnosti. Je to jako by "střílely naslepo" a navíc někdy i do vlastních řad. Myslím, že Vaše reakce víc směřovala do této roviny. Liberalismus zde v podstatě znamená to stejné jako demokracie a jeho protipól je definován jako konzervatismus anebo totalita. Jsou-li pojmy takto definovány, není možno nesouhlasit s Vaším názorem.

Skutečně, liberalismus přinesl společnosti mnoho nástrojů, které pomáhají plnit státu úlohu, pro kterou existuje: řešit problémy, které přesahují jednotlivce. Tu je třeba poznamenat, že v protestantských církvích je většinou takovýto liberalismus "v krvi" věřících. Protestantický model církve je totiž demokraticky orientovaný. Pravda, po dlouhé izolaci od Západu se ve zdejších prostředích vyskytl jakýsi posun v myšlení věřících, ale věřím, že obnovení komunikace s ostatními křesťany i vzdělávání rychle napraví drobné úchylinky. V proti-

kladu je možno ukázat římsko-katolickou církev, kde proces demokratizace je pouze na počátku a navíc není jasné, jak daleko může jít. Katolická církev je totiž pevně postavena na principu totality (autority), zatímco každý církevní sbor protestantské církve (nezáleží na tom, které) je úplně samostatnou jednotkou (která rozhoduje o svých věcech demokraticky, na základě účasti věřících). V katolické církvi je hierarchické uspořádání s Papežem na vrcholu pyramidy zárukou jednotného postupu i za cenu potlačení "reakce zdola".

Ve skutečnosti i protestantská církev používá princip totality, pouze deleguje absolutní zodpovědnost vůči jedinému totalitnímu vládci (Kristus) na jednotlivce - věřícího. Tak je zabezpečeno, aby měl totalitní vládce dostatečnou autoritu (hlava církve) a věřící měli dostatečný prostor na uplatnění své jedinečnosti (údy církve).

Na závěr tedy shrnu (a sám jako člen protestantské církve doufám), že nástroje liberalismu budou v církvi více používány a navrátí jí vnitřní sílu i akceschopnost.

S úctou Pavol Morovjan

Ze sněmovny a parlamentu

Cetl jsem si Vas clanek a nestacil jsem se divit. Vy jste peknej podsivka, to se jen tak nevidi. Zdravim a skuste si nekdy s chuti zahresit a uvidite, ze budete Bohu bliz, nez kdyz sepisujete tyto traktaty.

(MPRE. ContAISA. Snemovna. Parlament @psp.cz)

**Ti kdo z vás máte přístup
na Internet, neopomenejte se
podívat na naše české
i slovenské Web stránky**

<http://www.bb.sanet.sk/zod/>

ROZSÉVÁNÍ

Více než 65 let HCJB World Radio s Boží pomocí a požehnáním vysílá pod názvem HLAS AND křesťanské pořady do celé řady zemí. A protože rozhlasové vlny neznají hranice, nejnovější technologie umožňuje "**rozsévání rozhlasových stanic**" kolem světa. Satelitní technologie, elektronická komunikace a spolupráce se špičkovými odborníky otevírá stále nové možnosti a příležitosti služby v místech, kde lidé dosud neměli možnost slyšet spásnou novinu Pána Ježíše Krista.

Od roku 1985 spolupracuje HCJB s TWR a Far East Broadcasting Co. s dalšími misijními organizacemi a sbory, aby pomáhali místním křesťanům začít rozhlasovou práci. **Kontakty s místními křesťany a spolupráce začíná dříve než samotné vysílání. Potom následuje dělba práce pro misijní partnery.** Počátkem 90. let začal systematický průzkum možností, jak zahájit lokální vysílání v Africe, Euro-Asii a na Dálném východě. HCJB zajišťuje technické vybavení rozhlasových stanic, TWR kancelářské vybavení a FEBC je zdrojem pracovníků. Od roku 1986 HCJB instalovalo sedm 100 kw krátkovlnných vysílačů, 56 FM vysílačů, 50 nahrávacích studií a 14 satelitních automatizovaných systémů.

V dubnu letošního roku se konala **Třetí rozhlasová konference HCJB Euro-asijského regionu** v polské Wisle. Léta mravenčí práce přinesla velmi povzbuzující výsledky.

Na konferenci se sjelo více než šedesát vedoucích pracovníků nově vzniklých křesťanských rozhlasových stanic z nejrůznějších konců bývalého Sovětského svazu, Rumunska, Polska a nás. Bylo úžasné vyslechnout jednotlivá svědectví, jak byly jednotlivé stanice zakládány v místech, kde to bylo z lidského hlediska nemožné. V řadě míst, díky rozhlasovému vysílání, vznikají biblické skupinky a bylo ustaveno několik nových sborů.

V Estonku vznikla síť tří rozhlasových stanic a dva zesilovače pokrývají 90 % území. Vysílají 24 hodin sedm dnů v týdnu.

V Litvě se vysílá čtyři roky. Anténa je instalována na 240 metrů vysoké věži postavené komunisty a vysílá se na frekvencích, které byly přiděleny Rudé armádě. Dnes pracuje v Rize 16 zaměstnanců na plný úvazek, na přípravě pořadů se podílí 40 kazatelů různých církví a plynulý chod doplňuje padesátka dobrovolníků.

Vysílání na středních vlnách z Petrohradu a Moskvy mohou poslouchat miliony posluchačů. Že jich není málo, svědčí skutečnost, že měsíční vysílání, které stojí 10 tisíc dolarů, uhradí posluchači dobrovolnými dary v maličkých částkách sami.

Prostřednictvím vybavení nahrávacího studia HCJB jsou připravovány křesťanské rozhlasové pořady v Gruzii. Tam ztěžuje život věřícím i nevěřícím občanská válka. Ve Tbilisi žije 250 tisíc uprchlíků a míra nezaměstnanosti dosáhla 80 %. Během krátké doby k třinácti původním sborům přibýlo 32 nově ustavených sborů a dalších 15 jich je v procesu organizace.

Sibiř, Magadan - 3. listopadu 1997 získali křesťané povolení k vysílání. Zatím vysílají 14 hodin denně sedm dnů v týdnu.

V Rumunsku vysílá celá síť křesťanských vysílačů. Obdobné přípravy probíhají v Polsku. Tam samotná vláda oslovila producenty křesťanské hudby s nabídkou sítě rozhlasových frekvencí bývalých soukromých stanic, které finančně neobstály v komerční rozhlasové konkurenci. V současné době polští křesťané jednájí o možnostech spolupráce se soukromými stanicemi na Těšínsku.

Na začátku většiny rozhlasového vysílání bylo jen několik minutových vstupů, patnáctiminutové pořady a blok křesťanské hudby. Dnes vysílají celodenně a některé připravují až 64 různých programů. K nejposlouchanějším

pořadům patří **večery modliteb**. Posluchači mají možnost během dne volat do studia své potřeby. Mezi nejčastější prosby patří modlitby týkající se zdraví. Na druhém místě jsou modlitby za spásu bližních. Jedna rozhlasová stanice přijímá ročně více než 4 000 modlitebních požadavků. Co je zajímavé, je skutečnost, že jen jeden z deseti posluchačů využívá modlitby k vyslovení poděkování.

Mezi neobvyklé pořady patří **večerní vysílání pro vězně**, kdy rodiny a děti uvězněných mohou prostřednictvím rozhlasu a telefonního kontaktu předávat osobní zprávy z domova.

Dramatizace Nového zákona pro euro-asijský kontinent zdárně pokračuje. Během příštích pěti let má být ve spolupráci s Christian Media Associates Ukrajiny zdramatizovaný Nový zákon rozšířen o dalších 15 jazyků. Doposud je zdramatizován v 66 jazycích. V současné době se připravuje slovenská dramatizace. Česká verze zatím nepokročila z důvodů autorských práv Biblické společnosti.

Členské země **HCJB INTERNATIONALE MEDIA GROUP** jsou: Anglie, Austrálie, Jižní Afrika, Brazílie, Burkina Faso, Česká republika, Ekvádor, Estonsko, Gruzie, Japonsko, Kanada, Kongo, Lotyšsko, Malagasy, Makedonie, Malawi, Mali, Mikronésie, Moldávie, Německo, Nový Zéland, Panama, Rumunsko, Rusko, Švédsko, Švýcarsko, Togo, Ukrajina a USA.

Všude tam, kde církve projeví dostatek organizačních schopností jednat s místními úřady, kdo se nebojí začít něco nového, má možnost ve spolupráci se zkušenými pracovníky HCJB World Radia a misijního programu **"rozsévání rozhlasových stanic"** stát na počátku křesťanského vysílání ve své zemi.

Osobní iniciativa a dobře připravené projekty, konkrétní plány zajímají nejen nás, ale i americké sbory, které se stávají partnery zakladatelů nových rozhlasových stanic.

Ze zkušeností s vysíláním pořadu **"Na křesťanské vlně Plzně"** prostřednictvím regionálního vysílání Českého rozhlasu Plzeň vidíme, že situace zraje pomalu i u nás. Dlouholetá redakční spolupráce HCJB a TWR je toho příkladem. Životaschopnost křesťanského vysílání potvrzuje poslechovost rádia **PROGLAS** na Moravě. Rádi bychom vyzvali a povzbudili každého, kdo má zájem o rozhlasovou práci, aby tento dar aktivně rozvíjel.

Během konference jsme si znovu uvědomili, že modlitby křesťanů, mezinominační spolupráce, víra, připravenost a houževnatost obohacují místní sbory a přinášejí nečekané možnosti.

HCJB Evropská konference

Začátkem června se sjelo 32 mezinárodních zástupců HCJB v Říčanech u Prahy na výroční evropskou konferenci. Tentokrát přijeli misionáři z Anglie, Holandska, Makedonie, Německa, Nového Zélandu, Skotska, Švédska, Švýcarska, Španělska, Ukrajiny a Spojených států. Mezinárodní spolupráce má dlouholetou tradici. Pro nás, tedy HCJB World Radio České Republiky, to byla již 5. konference. Z toho se dvě konaly v České Republice, dvě v Německu a jedna ve Švédsku. Příští se má konat v Anglii.

Během konference jsme mohli slyšet zajímavé zprávy z nejrůznějších poboček HCJB a pracovišť. Vznikají nová studia, jednotlivé kanceláře nejen reprezentují HCJB misii, ale také připravují jednotlivé zájemce o nové poslání. Znovu jsme mohli vidět a slyšet úžasné zprávy z misijního světa. Rodina spolupracovníků a reprezentantů HCJB WORLD RADIA roste. Projekty, které byly před několika lety v plenkách, jsou životaschopné a přinášejí první ovoce.

Po dlouholetých modlitbách mohli němečtí spolupracovníci HCJB oznámit celou řadu povzbudivých výsledků. V Německu jsou připraveny 3 manželské páry s rodinami pro práci v Ekvádoru. Prvním z nich je berlínský chirurg a jeho manželka je dětská lékařka,

druhý je inženýr a třetí kazatel. Všechny tři profese jsou vždy potřebné a žádané. Během minulého roku odjelo z Německa do Ekvádoru 12 tzv. working visitors (dobrovolníci), to jsou ti křesťané, kteří nastoupí do misijní služby krátkodobě - někdy během své dovolené, jiní si vezmou neplacené volno. Většinou se jedná o jeden až tři měsíce dlouhé pobyty. Křesťané, kteří jsou již v penzi, mohou své služby prodloužit na delší nebo neurčitou dobu. MUDr. Ulrich Sasse nám připomněl, že smrt stojí vždy při nás a cestuje s námi, ať se nacházíme kdekoliv. Sám měl nehodu, když projížděl v šeru rakouského tunelu na kole. Upadl i s kolem do vozovky a jen o vlas unikl jisté smrti - mohl být přejet projíždějícími vozidly. Budiž i nám tato zkušenost vědomím obrovské Boží milosti už jen za to, že každý den bezpečně přejdeme přes ulici.

Příkladem je spolupráce Holandské kanceláře HCJB a TWR. Na konferenci předali zástupcům z Makedonie finanční příspěvek na kancelářské vybavení.

Ve Španělsku jsou misionáři vystaveni neustálému tlaku a nebezpečí. Během konference jsme dostali zprávu o zatčení vlastníka jachty, který v minulých letech rozdal v přístavech severní Afriky a Španělska na 400 tisíc kusů křesťanské literatury. Ze Španělska jsou vysílány křesťanské pořady do Maroka, Alžíru, Tunisu a dalších zemí v arabštině.

Bez spolupráce jednotlivců, sborů a misijních společností by dnešní práce byla nemožná.

-kas-

KDO JSME?

HCJB WORLD RADIO - ZÁPAS O DUŠI je členem HCJB INTERNATIONAL MEDIA GROUP a partnerskou organizací HCJB WORLD RADIA, což je evangelikální mezinárodní mezidenominální misijní organizace zaměřená primárně na rozhlasové vysílání. Spo-

lečně s dalšími partnery vysílá křesťanské pořady do 59 různých zemí ve více než 50 jazycích. Misie sdružuje více než tisíc pracovníků, zaměstnanců a dobrovolníků různých zemí.

HCJB WORLD RADIO ústředí se nachází v Koloradu v USA a má řadu mezinárodních center, která reprezentují misijní práci HCJB. Reprezentanti asistují při získávání a vysílání nových misionářů především do Ekvádoru. Řada kancelářů je přímo zúčastněna na přípravě křesťanského vysílání. Součástí misijní práce mezinárodních kancelářů je příprava a praktická výuka nových tvůrců rozhlasových pořadů.

Smyslem misijní práce HCJB je hlásat evangelium Ježíše Krista všem národům, aby byly proměněny životy jednotlivců a ti se stali aktivní součástí těla Kristova - lokální církve.

Nabídka - Nové videokazety
na téma **Putování ke hranicím stvoření**
vydalo **hudební vydavatelství**
a nakladatelství ROSA
Thákurova 3, 160 00 Praha 6:
Naše sluneční soustava I
výsledky výzkumu Slunce a planet
Mléčná dráha a hlubiny vesmíru II
jádro Mléčné dráhy
prostřednictvím Hubbleova
vesmírného dalekohledu.

Nabídka zdravým důchodcům.
Možnost vybudování bytové jednotky v půdním prostoru v okrese Klatovy. **Krkonoše:** Jde o dům se třemi bytovými jednotkami a možností podílet se na jeho chodu. Nabídka platí pouze pro zdravé a schopné věřící důchodce. Pro mladé zde není dostatek pracovních příležitostí. Zájemcům zprostředkuje kontakt redakce.

Připomínky a objednávky časopisu, kazet s pořady HCJB
- Dobrá novina, knihy "Zápas o duši" adresujte:

České země

HCJB - ZoD Distribuce
P. & K. Steiger
Box 77
251 01 Říčany u Prahy

Slovensko

HCJB - ZoD Distribúcia
M. & A. Zavilla
Jiráskova 165/10
916 01 Stará Turá

Dobrovolné příspěvky můžete poslat poukázkou "A"

Název účtu:
ZOD - HCJB World Radio
Číslo účtu:
Komerční banka Brno
96538-621/0100

Názov účtu:
HCJB Rádiosieť ZOD Slovensko
Číslo účtu:
VUB Trenčín, exp. Stará Turá
49134-202/0200

Novinová zásilka
poštovné hrazeno
v hotovosti
u pošty
Velká Bíteš

HCJB - Dobrou novina denně zachytíte z Ekvádoru

RÁNO: v létě v 7:30, v zimě v 6:30, tj. 5:30 UTC: **9645 kHz - v pásmu 31 m.**

VEČER: v létě ve 20:30, v zimě v 19:30, tj. 18:30 UTC:

12 025 a 15 550 kHz v pásmu 25 a 19 m.

Český rozhlas Plzeň připravujeme každou sobotu 7:00 - 8:00 a 21:00 - 22:00
Velmi krátké vlny (VKV/FM): **106,7 105,3 103,4 102,4 100,8 95,8 91,0 MHz**

Proglas (Brno, Hostýn a Praděd) v sobotu od 6:30 do 8:00 (VKV):
107,5 90,6 a 93,3 MHz

ZÁPAS O DUŠI vydává nakladatelství A-ALEF, Bořivojova 29, Ostrava
Redaktoři Ing. Pavel a Klára Steigerovi, P.O. Box 77, 251 01 Říčany u Prahy
Jednatel Ing. Bohuslav Viček, U stadionu 379, 595 01 Velká Bíteš
Tisknou OSTRAVSKÉ TISKÁRNY, Novinářská 7, Ostrava 1
Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ!**

Podávání novinových zásilek povoleno:

Oblastní správu pošt Brno č.j. P/2 - 3121/94 ze dne 13.9.1994.